

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
БУДІВНИЦТВА ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

*Серія «Наукові доповіді»
Випуск 4*

**ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ
ОРГАНІВ ВЛАДИ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ**

**Харків
«Оберіг»
2012**

УДК 342.5:341.231 (477.75)

ББК 67.9 (4УКР) 300.64

П 78

*Серія заснована у 2012 р.
Видання рекомендовано до друку вченою радою
Науково-дослідного інституту державного будівництва
та місцевого самоврядування НАПрН України
(протокол № 10 від 24.10.2012 р.)*

Рецензенти:

В. П. Колісник – д-р юрид. наук, проф., член-кор. НАПрН України;

Т. В. Стешенко – канд. юрид. наук, доц.

Редакційна колегія:

Ю. П. Битяк, д-р. юрид. наук проф.; В. П. Колісник, д-р. юрид. наук, проф.; М. П. Кучерявенко, д-р юрид. наук, проф.; О. В. Петришин д-р юрид. наук, проф.; С. Г. Серьогіна, канд. юрид. наук, доц. (голов. ред.); І. В. Яковюк, канд. юрид. наук, доц. (заст. голов. ред.)

Автори доповіді:

канд. юрид. наук, доц. І. І. Бодрова – розділ 1, 2, 3, 5 (у співавторстві); канд. юрид. наук, доцент О. Ю. Лялюк – розділ 4, 6 (у співавторстві); канд. юрид. наук, доцент С. Г. Серьогіна – розділ 1, 2, 3, 4 (у співавторстві), висновки; канд. юрид. наук, ст. наук. співробітник Г. В. Чапала – розділ 5 (у співавторстві); канд. юрид. наук, доцент І. В. Яковюк – розділи 3, 6 (у співавторстві);

П 78 Проблеми конституційно-правового регулювання організації та функціонування органів влади Автономної Республіки Крим / за наук. ред. Ю. П. Битяка і С. Г. Серьогіної. – Х. : Оберіг, 2012.– 148 с. – (Серія «Наукові доповіді»; вип. 4).

ISBN 978-966-8689-18-5

У науковій доповіді на основі системного аналізу пропонуються шляхи розв'язання проблем реалізації правового статусу Автономної Республіки Крим, оптимізації функціонально-компетенційної сфери діяльності її органів влади.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, практичних працівників.

УДК 342.5:341.231 (477.75)

ББК 67.9 (4УКР) 300.64

ISBN 978-966-8689-18-5

© Серьогіна С.Г., Бодрова І.І., Лялюк О.Ю., Чапала Г.В., Яковюк І.В., 2012

© НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України, 2012

© «Оберіг», 2012

**THE NATIONAL ACADEMY
OF LEGAL SCIENCES OF UKRAINE**

**SCIENTIFIC AND RESEARCH INSTITUTE
OF STATE-BUILDING AND LOCAL GOVERNANCE**

Scientific reports series
Vol. 4

**PROBLEMS OF THE CONSTITUTIONAL AND LEGAL
REGULATION OF THE AUTONOMOUS REPUBLIC CRIMEA
AUTHORITY'S ORGANIZATION AND FUNCTIONING**

**Kharkiv
«Oberig»
2012**

З М І С Т

Розділ 1. Місце конституції Автономної Республіки Крим у системі законодавства України	5
Розділ 2. Проблеми конституційно-правового та законодавчого регулювання статусу Автономної Республіки Крим	15
Розділ 3. Проблеми відповідності правового регулювання повноважень Автономної Республіки Крим нормами Конституції Автономної Республіки Крим та галузевого законодавства України	32
Розділ 4. Співвідношення обсягу і змісту компетенції Ради міністрів Автономної Республіки Крим та місцевих державних адміністрацій	74
Розділ 5. Проблеми конкуруючої компетенції органів влади Автономної Республіки Крим та територіальних органів центральних органів виконавчої влади	100
Розділ 6. Удосконалення організації влади Автономної Республіки Крим як один із напрямків реформування територіальної організації влади в Україні	120
Висновки	127

РОЗДІЛ 1. МІСЦЕ КОНСТИТУЦІЇ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ У СИСТЕМІ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Згідно ч.1 ст. 135 Конституції України Автономна Республіка Крим має Конституцію Автономної Республіки Крим, яку приймає Верховна Рада Автономної Республіки Крим та затверджує Верховна Рада України не менш як половиною від конституційного складу Верховної Ради України.

Нормативно-правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим та рішення Ради міністрів Автономної Республіки Крим не можуть суперечити Конституції і законам України та приймаються відповідно до Конституції України, законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України та на їх виконання (ч. 2 ст. 135 Конституції України).

Згідно ч.3 ст. 136 Конституції України Верховна Рада Автономної Республіки Крим у межах своїх повноважень приймає рішення та постанови, які є обов'язковими до виконання в Автономній Республіці Крим.

Системний аналіз вищевказаних конституційних норм свідчить про формально-юридичне відокремлення законодавцем Конституції Автономної Республіки Крим від загальної системи нормативно-правових актів органів влади Автономії. Семантична конструкція норми ч. 1 ст. 135 Конституції України визначає Конституцію Автономної Республіки Крим як акт Автономії. Одночасно Конституція Автономної Республіки Крим не віднесена до нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Окремо закріплена і особлива процедура прийняття та введення у дію цього документу.

Тим самим Конституція Автономної Республіки Крим визначена як особливий правовий акт Автономії, який приймається її представницьким органом і санкціонується Парламентом України.

Конституція Автономної Республіки Крим – єдиний із нормативно-правових актів Автономної Республіки Крим та її органів, який належить до підсистеми законів в ієрархічній структурі законодавства України, що було визначено Рішенням Конституційного Суду України від 16 січня 2003 р. №1-рп/2003 (справа про Конституцію Автономної Республіки Крим).

Вища юридична сила Конституції Автономної Республіки Крим в системі правових актів Автономії, сувора підпорядкованість їй усього масиву нормативно-правових актів органів Автономної Республіки Крим на всіх його структурних ланках, як горизонтальних, так і вертикальних, пояснюється тим, що вона є актом установчої влади населення Автономної Республіки Крим, що знайшло своє відображення у преамбулі Конституції Автономної Республіки Крим, прийнятій на другій сесії Верховної Ради Автономної Республіки Крим 21.10.1998 р., та відповідає проголошеному ст. 5 Конституції України принципу народовладдя.

Конституція Автономної Республіки Крим є статутним законом, положення якого у розвиток норм Основного Закону України конкретизують конституційно-правове регулювання статусу Автономної Республіки Крим, її органів. Предмет її правового регулювання складають найбільш фундаментальні відносини, а серед конституційних норм питому вагу займають норми права з найбільшим ступенем узагальнення – норми-цілі, норми-завдання, норми-принципи. Конституція Автономної Республіки Крим, визначаючи статус окремої адміністративно-територіальної одиниці, є спеціальним законом, а від так не може мати однакове з загальними законами регулятивне значення.

Конституція України не позначає місце Конституції Автономної Республіки Крим в системі національного законодавства. Разом з цим стаття 4 Конституції Автономної Республіки Крим встановлює, що Конституція Автономної Республіки Крим приймається на основі і у відповідності з Конституцією України (ч.1). Норми Конституції Автономної Республіки Крим

мають пряму дію (ч. 3). Нормативно-правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міністрів Автономної Республіки Крим або їх положення, що суперечать Конституції Автономної Республіки Крим, не мають юридичної сили (ч. 4). Таким чином, визначено, що Конституція Автономної Республіки Крим має відповідати виключно Конституції України, а регулятивний зміст її правових норм не повинен залежати від поточних законів України. Такий підхід підтверджується положеннями наступної, статті 5 Конституції Автономної Республіки Крим, згідно яких щодо Конституції Автономної Республіки Крим може бути поставлене питання відповідності Конституції України, яке вирішується Конституційним Судом України.

З доктринальної точки зору вказаний підхід законодавця визначається тим, що конституційно-правова система повинна зберігати стабільність правового регулювання при різного роду перетвореннях у галузевому законодавстві. Конституційна модель організації влади в Автономній Республіці Крим та розподілу компетенції повинна бути вивільнена з-під ситуативних рішень законодавця. Реалізація нових положень галузевих законів багато в чому залежить від узгодженості з моделлю публічно-владних відносин, яка запроваджена в Автономній Республіці Крим, здатністю забезпечити реалізацію законодавчих приписів необхідним організаційно-правовим інструментарієм. Стабільність конституційно-правового статусу становить важливий чинник ефективного правового регулювання.

Унітарний державний устрій України зумовлює конкуруючий характер нормотворчих повноважень Автономної Республіки Крим, адже єдність українського законодавства, забезпечення дії принципу верховенства закону на всій території держави призводить до випадків регулювання на загальнодержавному рівні тих питань, які для окремого суб'єкту адміністративно-територіального устрою – Автономної Республіки Крим – віднесені до його власного відання. У зв'язку з цим виникає питання про юридичну силу і місце в механізмі правового регулювання

статусу Автономії, організації та діяльності її органів Конституції Автономної Республіки Крим, яке неоднозначно вирішується у чинному законодавстві України. Про це свідчать наступні положення.

Закон України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим» від 10.02.1998 р. № 90/98-ВР з наступними змінами (Відомості Верховної Ради. – 1998. – № 29. – Ст.191) у ст.1 визначає, що Верховна Рада Автономної Республіки Крим як представницький орган Автономної Республіки Крим здійснює свої повноваження на підставі Конституції України і законів України, Конституції Автономної Республіки Крим і нормативно-правових актів Автономної Республіки Крим з метою сприяння реалізації прав та інтересів населення автономії та вирішенню питань життєдіяльності регіону. Стаття 2 Закону встановлює принцип правової, організаційної і матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених Конституцією і законами України, Конституцією Автономної Республіки Крим. Стаття 3 Закону окреслює правові засади діяльності Верховної Ради Автономної Республіки Крим: діяльність Верховної Ради Автономної Республіки Крим визначається Конституцією України, цим Законом, Конституцією Автономної Республіки Крим, регламентом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, іншими нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим в межах її повноважень. Аналогічна ієрархічна система нормативно-правових актів, що регулюють відносини організації та діяльності представницького органу Автономії, закріплюється у п.1 ч.1 ст. 7 Закону щодо підстав для відкликання виборцями обраного ними депутата; п.27 ч.2 ст. 9 Закону щодо підстав зупинення дії актів Ради міністрів Автономної Республіки Крим; ч.5 ст. 11 Закону щодо правової основи повноважень та порядку діяльності Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим та його заступників.

Конституція Автономної Республіки Крим, прийнята на другій сесії Верховної Ради Автономної Республіки Крим

21.10.1998 р., затверджена Законом України від 23.12.1998 р. №350-XIV, з наступними змінами (Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №5-6. – Ст. 43) встановлює: правовою основою статусу і повноважень Автономної Республіки Крим, Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міністрів Автономної Республіки Крим є Конституція України, закони України, Конституція Автономної Республіки Крим (ч.1 ст. 2 Конституції Автономної Республіки Крим). Повноваження, порядок формування і діяльності Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міністрів Автономної Республіки Крим визначаються Конституцією України і законами України, Конституцією Автономної Республіки Крим і нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим з питань, віднесених до її компетенції (ч.2 ст. 1 Конституції Автономної Республіки Крим). Такий же підхід щодо ієрархії нормативних актів у правовій основі функціонування Автономної Республіки Крим та окремих її суб'єктів міститься у ч.ч. 5, 6 ст.6 щодо правової основи форм участі громадян у вирішенні питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим; ч.ч. 1, 2 ст. 9 щодо забезпечення прав і свобод громадян України в Автономній Республіці Крим; п.24 ч.2 ст. 26 щодо звільнення з посад членів Ради міністрів Автономної Республіки Крим; ч.ч. 3, 4 ст. 29, ч.4 ст. 30 щодо основ діяльності Голови та Президії Верховної Ради Автономної Республіки Крим; ч.2 ст.36 щодо основ діяльності Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим; ч.1 ст.44 щодо делегування окремих повноважень органам місцевого самоврядування.

Інший підхід використовується в питаннях правового регулювання повноважень Автономної Республіки Крим. Так, згідно п.25 ч.1 ст. 18 Конституції Автономної Республіки Крим відання Автономної Республіки Крим підлягає здійсненню інших повноважень, передбачених Конституцією України, Конституцією Автономної Республіки Крим і законами України. Відповідно до ч.1 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим

Верховна Рада Автономної Республіки Крим вирішує питання, віднесені Конституцією України, Конституцією Автономної Республіки Крим і законами України до відання Автономної Республіки Крим, за виключенням тих, по яким рішення приймаються республіканським (місцевим) референдумом або Радою міністрів Автономної Республіки Крим та іншими органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим. Разом з цим ч.3 цієї ж статті встановлено, що інші, поряд із зазначеними у ч.2, повноваження відносяться до відання Верховної Ради Автономної Республіки Крим Конституцією України і законами України, а також Конституцією Автономної Республіки Крим і нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим у межах її компетенції. Таким чином, у правовому регулюванні предмету відання Автономії в цілому пріоритет над поточними законами України надається Конституції Автономної Республіки Крим, а у правовому регулюванні повноважень представницького органу Автономії – законам України.

Вищевказаний висновок знаходить своє підтвердження в положеннях Конституції Автономної Республіки Крим, присвяченим регулюванню різних аспектів організації та здійснення виконавчої влади в Автономії. Згідно ч.1 ст. 35 цього документу Рада міністрів Автономної Республіки Крим як орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим самостійно здійснює виконавчі функції і повноваження з питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим Конституцією України, Конституцією Автономної Республіки Крим і законами України. Інші функції і повноваження Ради міністрів в силу абз.2 ч.1 ст. 38 Конституції Автономної Республіки Крим можуть бути передбачені Конституцією України, Конституцією Автономної Республіки Крим, законами України, нормативно-правовими актами Верховної ради Автономної Республіки Крим в межах її компетенції. При порушенні цих актів, а також у зв'язку з неналежним виконанням обов'язків Верховна Рада Автономної Республіки Крим відповідно до ч.8 ст. 37 Конституції Автономної Респу-

бліки Крим може висловити недовіру Голові Ради міністрів або окремим членам Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Пріоритетність юридичної сили Конституції Автономної Республіки Крим перед поточним законами України з формально-юридичної точки зору може бути простежена і щодо правового регулювання повноважень, порядку організації і діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим (ч.7 ст. 38), а також щодо гарантій і забезпечення статусу і повноважень Автономної Республіки Крим (ч.1 ст. 48).

Диференційовано Конституція Автономної Республіки Крим визначає і правові умови нормотворчого контролю Верховної Ради Автономної Республіки Крим за актами Ради міністрів в залежності від характеру повноважень (державні делеговані або власні), в межах яких вони видані. Так, згідно п.26 ч.2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим Верховна Рада Автономної Республіки Крим зупиняє дію постанов і розпоряджень Ради міністрів Автономної Республіки Крим з питань виконання державних функцій і повноважень у випадках, якщо вони суперечать Конституції України і законам України, актам Президента України і Кабінету Міністрів України, Конституції Автономної Республіки Крим і нормативно-правовим актам Верховної Ради Автономної Республіки Крим, з одночасним зверненням до Президента України щодо їх скасування (абз.1). Вона скасовує постанови і розпорядження Ради міністрів Автономної Республіки Крим з питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим, у випадку, якщо вони суперечать Конституції України, Конституції Автономної Республіки Крим, законам України і нормативно-правовим актам Верховної Ради Автономної Республіки Крим (абз.2). Отже, і в даному аспекті підкреслений пріоритет Конституції Автономної Республіки Крим у механізмі правового регулювання питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим. Разом з цим ч.1 ст.28 Конституції Автономної Республіки Крим встановила, що нормативно-правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міні-

стрів Автономної Республіки Крим з питань відання Автономної Республіки Крим повинні відповідати Конституції України, законам України. Дана норма хоча є досить непослідовною з точки зору попередніх положень Конституції Автономної Республіки Крим, проте не суперечить зробленому загальному висновку.

Закон України «Про статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим» від 22.12.2006р. № 533-V з наступними змінами (Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 14. – Ст. 168) у преамбулі закріплює, що цей Закон відповідно до Конституції України, Конституції Автономної Республіки Крим, інших законів України визначає правовий статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим, встановлює правові і соціальні гарантії здійснення ним депутатських повноважень. Аналогічний підхід законодавця щодо місця Конституції Автономної Республіки Крим в системі законодавства про статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим використовується і в інших положеннях цього Закону, зокрема, щодо правових основ визначення повноважень (ч.4 ст.1 Закону), виборів (ст. 2 Закону), здійснення прав (п.11 ч.4, ч.5 ст.9 Закону), обов'язків (п.1 ч.1 ст. 12 Закону) депутата, форм здійснення депутатської діяльності (ч.2 ст. 16 Закону), утворення депутатських фракцій у Верховній Раді Автономної Республіки Крим (ч.1 ст. 21 Закону), забезпечення умов здійснення діяльності депутата (ч.7 ст. 24 Закону), звільнення депутата від виробничих або службових обов'язків для виконання депутатських повноважень (ч.ч. 1, 2 ст. 27 Закону), діяльності помічника-консультанта депутата (ч.5 ст. 28 Закону), його обов'язків (п.1 ч.8 ст. 28 Закону).

Закон України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» від 16.06.2011р. № 3530-VI з наступними змінами (Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 2-3. – Ст. 3) визначає, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, Конституцією Автономної Республіки Крим, цим Законом, постановами Верховної Ради України, а також актами Президента України,

Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, та іншими нормативно-правовими актами (ч.ч. 1, 2 ст. 4 Закону). Такий же підхід щодо визначення місця Конституції Автономної Республіки Крим у механізмі правового регулювання відносин організації та діяльності Ради міністрів Автономії знайшов своє відбиття і в положеннях про основні завдання даного органу (п.1 ч.1 ст.2 Закону); правову основу статусу членів Ради міністрів (ч.4 ст.6 Закону); правові підстави висловлення недовіри Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим (п.3 ч.5, ч.6 ст.12 Закону), а також члену Ради міністрів (п.1 ч.3 ст.13 Закону); правове регулювання питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим (ч.1 ст.14 Закону); правову основу контролю за здійсненням Радою міністрів виконавчих функцій та повноважень (ч.4 ст.14 Закону); правові підстави нормотворчого контролю за актами Ради міністрів (ч.9 ст.52 Закону).

Таким чином, вищенаведені положення нормативно-правових актів свідчать про нечіткість правового визначення юридичної сили Конституції Автономної Республіки Крим та місця цього акту в механізмі правового регулювання статусу Автономії, організації та діяльності її органів. Дане питання не може бути вирішене шляхом застосування колізійних правил, оскільки є питанням конституційного порядку.

Враховуючи вищевикладене, на основі системного аналізу положень Конституції України та законів України, вважаємо, що Конституція Автономної Республіки Крим як акт, що має особливу конституційно-правову природу, установчого, статутного, спеціального характеру, повинна відповідати виключно Конституції України. Конституція Автономної Республіки Крим має пріоритетне, після Основного Закону, регулятивне значення у питаннях власної компетенції Автономної Республіки Крим. Закони України, що приймаються з питань власної компетенції Автономної Республіки Крим повинні відповідати Конституції

Автономної Республіки Крим. У разі невідповідності норм Конституції Автономної Республіки Крим і норм поточних законів України мають застосовуватися норми Конституції Автономної Республіки Крим.

Таким чином, чітке конституційно-правове розв'язання означеного питання матиме важливе значення для подолання значного числа колізій між нормами Конституції Автономної Республіки Крим та законів України, що регулюють питання, віднесені до відання Автономії.

РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО ТА ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ

Відповідно до ст.2 Конституції України Україна є унітарною державою. Принцип унітаризму характеризує конституційний лад країни як такий, що побудований на основі неподільності державного суверенітету, єдності системи публічно-владних інституцій, громадянства, а також запровадження та дії єдиної системи законодавства, що має внутрішньо узгоджену, ієрархічно побудовану структуру. Територіальна організація унітарної держави включає політико-адміністративні або адміністративні одиниці, чий статус регулюється головним чином актами поточного законодавства центральної влади.

Згідно ст.133 Конституції України систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села.

Одночасно Конституція України підкреслює особливий характер Автономної Республіки Крим як адміністративно-територіальної одиниці, виокремивши конституційно-правові норми, якими регулюються окремі аспекти правового статусу Автономії, в самостійний Розділ X «Автономна Республіка Крим».

З формально-юридичних позицій система органів влади Автономної Республіки Крим не віднесена Основним Законом ні до органів державної влади, ні до органів місцевого самоврядування, а також не виокремлена у ст. 5 Конституції України у самостійну підсистему органів публічної влади.

Аналіз Закону України «Про відновлення Кримської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки» від 12.02.1991р. № 712-ХІІ (Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 9. – Ст. 84) дозволяє зробити висновок, що на той час було вирішене питання про державну природу Автономної Республіки Крим

і Верховної Ради Автономної Радянської Соціалістичної Республіки. Зокрема Верховна Рада Автономної Радянської Соціалістичної Республіки визнавалася найвищим органом державної влади на території Кримської АРСР (ст.2 Закону).

У сучасних умовах Автономна Республіка Крим розглядається виключно в якості однієї з адміністративно-територіальних одиниць. Згідно ч.1 ст.136 Конституції України представницьким органом Автономної Республіки Крим є Верховна Рада Автономної Республіки Крим. Цей орган не наділений законодавчими повноваженнями, а зобов'язаний діяти в межах загальнодержавного законодавства. Внутрішньо суперечливий характер мають положення ч.4 цієї ж статті Основного Закону, що визначають статус Ради міністрів Автономної Республіки Крим як Уряду Автономної Республіки Крим, а, як відомо, уряд існує в державних утвореннях.

Системний аналіз норм Основного Закону свідчить, що за сучасної конституційно-правової моделі публічна влада Автономної Республіки Крим має особливий характер, що не дозволяє віднести її ні до державної влади, ні до місцевого самоврядування. Про це, зокрема, свідчать такі положення:

- встановлення спеціальної конституційної правосуб'єктності Автономної Республіки Крим на відміну від інших адміністративно-територіальних одиниць України (Розділ X Конституції України);

- надання особливої організаційної форми адміністративно-територіальної одиниці – Республіка (ст.133, Розділ X Конституції України);

- закріплення власної системи органів влади Автономної Республіки Крим (ст.136 Конституції України);

- конституювання предмету нормативного регулювання (ст.137 Конституції України) та предметної підвідомчості (ст.138 Конституції України) Автономії;

- закріплення права прийняття Конституції Автономної Республіки Крим (ст.135 Конституції України);

- запровадження особливих конституційно-правових форм взаємодії між вищими органами державної влади та органами влади Автономної Республіки Крим (п.28 ст. 85, п. 16 ст. 106, ч.2 ст. 137, ст. 139, ст. 150 Конституції України);

- позначення самостійної матеріально-фінансової основи Автономної Республіки Крим (п.п. 3, 4 ст. 138 Конституції України).

Таким чином, означена специфіка дозволяє говорити про особливий правовий статус Автономної Республіки Крим, наявність особливої форми публічної влади – влади Автономної Республіки Крим, яка існує поряд з державною владою та владою органів місцевого самоврядування, а також систему органів публічної влади Автономної Республіки Крим, що не відноситься ні до органів державної влади, ні до органів місцевого самоврядування.

У контексті конституційної реформи в першу чергу необхідним є збереження за Автономною Республікою Крим статусу особливого суб'єкту територіального устрою держави. Для цього є усі правові та концептуальні підстави, а також історичні, соціально-економічні та національно-культурні передумови.

Разом з цим слід констатувати, що формально-юридичні підстави нечіткого правового статусу влади Автономної Республіки Крим надав сам законодавець, коли не відніс дану систему органів ні до органів державної, ні муніципальної влади та не виокремив її у самостійну підсистему публічної влади. Статус Автономної Республіки Крим уточнювався у рішеннях та правових позиціях Конституційного Суду України. Так, в Ухвалі Конституційного Суду України від 18 квітня 2002 р. № 26-у/2002, виходячи з аналізу положень ст. 92, 138 Конституції України, Автономній Республіці Крим було відмовлено у визнанні наявності державних гарантій фінансової самостійності. Рішенням Конституційного Суду України у справі щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради АРК від 20 травня 2004 р. № 12-рп/2004 фактично визначалося, що Автономна Республіка Крим не віднесена

до місцевого самоврядування. У Рішенні Конституційного Суду України у справі про Конституцію АРК від 16 січня 2003 р. № 1-рп/2003 зазначалося, що для Автономної Республіки Крим як адміністративно-територіальної одиниці України не характерні державний суверенітет, власне громадянство та інші ознаки держави; межі Автономної Республіки Крим з іншими адміністративно-територіальними одиницями не є державними кордонами.

Проте специфіка політико-правового статусу Автономної Республіки Крим повинна отримати чітку конституційно-правову формалізацію. З цією метою доцільно включити в текст Основного Закону України норму, що народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування. У якості конституційно-правової гарантії статусу Автономії закріпити, що в Україні визнається і гарантується автономія Криму, забезпечується захист, у тому числі й судовий, його прав та законних інтересів.

Суттєвою причиною існуючих протиріч між загальнодержавним українським законодавством та нормативно-правовими актами Автономної Республіки Крим є нечітке визначення конституційно-правового статусу Верховної Ради та Ради Міністрів Автономії. Закріплення статусу влади Автономної Республіки Крим як самостійної форми публічної влади сприятиме позначенню й правового становища цих органів як таких, що не відносяться ні до органів державної влади, ні до органів місцевого самоврядування. Одночасно має бути уточнене функціональне спрямування Верховної Ради як представницького органу населення Автономії, усунені розбіжності правової природи Ради міністрів, що вище позначалися.

Потребують більш чіткого конституційно-правового регулювання питання нормотворчої діяльності Автономії. Саме з цього приводу було прийнято дванадцять рішень Конституційного Суду України, фактично це предмет спору майже з усіх справ, розглянутих Конституційним Судом щодо кримської проблема-

тики. Але недоліки конституційно-правової регламентації не повинні усуватися в інтерпретаційний спосіб. Предмет нормотворчості та власного відання Автономії має отримати більшу конкретизацію якщо не на конституційному, то законодавчому рівні.

Конституційний текст у редакції 1996 року містить значну прогалину правового регулювання в частині визначення виду правового акту, яким Верховна Рада України затверджує Конституцію Автономної Республіки Крим, порядку затвердження та внесення змін до Конституції Автономної Республіки Крим, а також допускає нечітке визначення системи правових актів Автономії, місця в системі законодавства України Конституції Автономної Республіки Крим. Необхідність конституційно-правового розв'язання даних питань має бути врахована під час оновлення тексту Основного Закону.

Конституційна реформа повинна стати найважливішим, але першим кроком на шляху удосконалення правової регламентації статусу Автономної Республіки Крим. Питання модернізації правового регулювання публічно-владних відносин не може бути вирішене лише шляхом конституційної реформи. Необхідним є системний аналіз та уточнення як конституційного, так і галузевого масиву законодавства. При цьому слід враховувати, що автономія – це не лише інститут територіальної організації публічної влади, це також й інститут громадянського суспільства, і рівень управління, і по суті суб'єкт економічної діяльності. Очевидно, що лише комплексний підхід, в тому числі й при правовій регламентації надає більш широкі можливості для розкриття реального потенціалу Автономії у зазначених аспектах, але й одночасно дозволяє висувати більш високі вимоги до діяльності органів влади, критеріїв оцінки ефективності їх діяльності.

Оновлені засади конституційно-правового статусу Автономної Республіки Крим мають знайти своє продовження у низці конституційних законів. У першу чергу системного аналізу та взаємоузгодження вимагають основні законодавчі акти, що ви-

значають статус вищих органів влади Автономної Республіки Крим, їх положення повинні бути приведені у відповідність з Конституцією України та рішеннями Конституційного Суду.

Зокрема, ч.3 ст. 6 Закону «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» закріплює, що у разі внесення на розгляд Верховної Ради Автономної Республіки Крим подання щодо призначення на посаду члена Ради міністрів Автономної Республіки Крим особи, яка є депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, до подання додається особиста заява цієї особи про дострокове припинення нею депутатських повноважень у разі призначення на посаду члена Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Питання про дострокове припинення повноважень депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим розглядається невідкладно після призначення його членом Ради міністрів Автономної Республіки Крим на тому ж пленарному засіданні Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Разом з цим Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 5, частини сьомої статті 6 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим» (справа щодо сумісності мандата депутата Верховної Ради АРК з іншими видами діяльності) від 21 грудня 2001 р. № 19-рп/2001 визначає можливість поєднувати представницький мандат депутата Верховної Ради та членство у Раді міністрів Автономної Республіки Крим.

У цьому ж Рішенні Конституційного Суду України зазначається, що засади здійснення державної влади в Україні за принципом її поділу на законодавчу, виконавчу і судову (частина перша статті 6 Конституції України) безпосередньо не стосуються поділу повноважень, на якому ґрунтуються організація і діяльність Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Питання поділу повноважень між Верховною Радою Автономної Республіки Крим та Радою міністрів Автономної Республіки Крим регулюються

Конституцією України (частина четверта статті 136), Законом України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим» (стаття 9), Конституцією Автономної Республіки Крим (частини третя, четверта статті 1, статті 26, 29, 35, 36, 38). Особливості повноважень, організації та діяльності органів Автономної Республіки Крим не можна пов'язувати з принципом поділу влади. Проте всупереч даної правової позиції статтею 1 Закону України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» визначено, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим є урядом Автономної Республіки Крим (ч.1). Рада міністрів Автономної Республіки Крим є вищим органом у системі органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим (ч.2). Рада міністрів Автономної Республіки Крим здійснює виконавчу владу в Автономній Республіці Крим безпосередньо та через міністерства Автономної Республіки Крим, республіканські комітети Автономної Республіки Крим, інші органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим, спрямовує, координує та контролює діяльність таких органів (ч.3).

Вищезазначені та інші положення законів мають бути приведені у відповідність з нормами Конституції України.

Законодавець має відійти від надмірної і невиправдано детальної регламентації багатьох процедурно-процесуальних питань, навіть внутрішньоорганізаційної діяльності, органів влади Автономної Республіки Крим, що порушує гарантовану ч.2 ст. 3 Конституції Автономної Республіки Крим організаційну самостійність Автономії у межах, встановлених Конституцією України. Це ставить питання про раціональне розмежування предметів нормотворчості органів державної влади та органів влади Автономії.

Сфера нормотворчої діяльності – доволі гостре питання розподілу компетенції між центральними органами влади й органами влади Автономії. Правова теорія і практика не мають одностайних підходів щодо правової природи актів Автономної Республіки Крим, їх місця у загальній системі законодавства

України. Вирішенню цього питання, поряд з оновленням його регламентації в Основному Законі, сприятиме й прийняття Закону України «Про нормативно-правові акти». Цей закон має забезпечити встановлення вимог до нормопроектувальної та нормотворчої діяльності органів влади, реалізації правових актів, а також створить необхідні законодавчі підстави для розв'язання правових колізій між актами органів державної влади та органів влади Автономії.

Розв'язанню проблем територіальної організації в Автономній Республіці Крим сприятиме прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій. Як очікується, він дозволить конкретизувати конституційний статус Автономної Республіки Крим як елементу системи адміністративно-територіального устрою України, визначити юридичний механізм вирішення питань територіальної організації, а також розв'язати проблему адміністративно-територіальних «матрьошок», тобто знаходження одних населених пунктів в адміністративних межах інших, яка є досить поширеною на території Автономії.

Всупереч вимогам ряду норм Конституції України й досі не прийнятий закон «Про місто-герой Севастополь», який мав би визначити спеціальний правовий статус цього міста, а також особливості здійснення у ньому виконавчої влади та місцевого самоврядування. Відсутність такого закону зумовлена складністю не лише організації та діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування у цьому місті, але й взаємовідносин муніципальних органів між собою, багаторівневістю адміністративно-територіального устрою цього міста. Але відсутність закону, а також неопрацьованість концептуальних підходів до організації публічної влади на території міста, гальмує найповніше використання значного потенціалу даного суб'єкту адміністративно-територіального устрою Автономної Республіки Крим.

Досить «вузьким» місцем державного будівництва залишаються питання «стиків» органів державної влади, органів вла-

ди Автономії та муніципальних органів. Важливим завданням нормотворчої діяльності на найближчий час є забезпечення формування і юридичного закріплення ефективних та раціональних механізмів взаємодії цих органів. Для цього необхідним є чітке розмежування повноважень між вказаними органами на засадах принципів оптимальної децентралізації та субсидіарності. Важливим юридичним механізмом перерозподілу повноважень виступає їх делегування, яке широке застосовується у публічно-владному механізмі Автономії. Прийняття закону «Про делегування повноважень» дозволить перевести прийняття відповідних рішень з політичної у правову площину, забезпечити чіткі та зрозумілі принципи делегування, визначити умови та гарантії здійснення таких повноважень, оптимізувати контроль їх виконання.

Одночасно мають бути встановлені факультативні, допоміжні механізми корекції розподілу повноважень. Одним з перспективних механізмів вбачається запровадження практики укладання публічно-правових договорів між органами державної влади, органами влади Автономії та муніципальними органами. І для цього є необхідна передумова – відносна самостійність підсистем публічної влади. Така практика дозволить своєчасно реагувати на проблеми, що можуть виникнути при реалізації органами влади певних повноважень, особливо у сфері надання адміністративних послуг населенню. У зв'язку з цим важливим завданням законодавця стає нормативне визначення поняття публічно-правового договору, порядку його укладання, виконання, забезпечення виконання.

Ефективність публічно-владної діяльності на пряму залежить від міцності, достатності та ефективності матеріально-фінансової бази. У цій сфері має бути чітко визначене, і в першу чергу на конституційному рівні, питання форми власності Автономної Республіки Крим.

Таким чином, ці та інші заходи мають сприяти істотному покращенню конституційно-правової політики держави у сфері функціонування публічної влади Автономії.

Важливу правову роль у гарантуванні статусу Автономної Республіки Крим відіграє Конституція Автономної Республіки Крим. Аналіз Конституції Автономної Республіки Крим, прийнятої на другій сесії Верховної Ради Автономної Республіки Крим 21 жовтня 1998р. та затвердженої Законом України від 23 грудня 1998р. №350-XIV, дозволяє констатувати, що цей акт в цілому відповідає Конституції України, закладає правові основи розвитку економіки, рекреаційної, екологічної, соціально-культурної та інших сфер життєдіяльності населення Автономної Республіки Крим. Разом з тим Конституція Автономії містить деякі положення, які є недостатньо визначеними, такими, що допускають їх різне розуміння і тлумачення, а тому вимагають свого подальшого удосконалення.

У цьому зв'язку необхідно забезпечити і врахування у тексті Конституції Автономної Республіки Крим низки положень так званих «статутних» законів України, прийнятих з метою визначення статусу органів влади Автономії, які на сьогоднішній день не знайшли свого відбиття у нормах Конституції. Правові прогалини Конституції Автономії та колізії правового регулювання між нормами Конституції та нормами законів України, рекомендації щодо їх усунення наведені у наступній таблиці.

№	<p align="center">Норма Конституції Автономної Республіки Крим</p>	<p align="center">Норма закону України</p>	<p align="center">Рекомендації щодо усунення прогалин та колізій в тексті Конституції Автономної Республіки Крим</p>
1.	<p>Ч.3 ст.1: Рада міністрів Автономної Республіки Крим є виконавчим органом Автономної Республіки Крим і здійснює виконавчі функції та повноваження в межах своєї компетенції</p>	<p>Ч.2 ст.1 Закону України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим»: Рада міністрів є вищим органом у системі органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим</p>	<p>Узгодити норми ч.3 ст.1 Конституції Автономної Республіки Крим та ч.2 ст.1 Закону України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» в частині статусу Ради міністрів Автономної Республіки Крим</p>
2.	<p>Ч.4 ст.25: порядок діяльності Верховної Ради Автономної Республіки Крим, її органів та посадових осіб визначається Конституцією України, Конституцією Автономної Республіки Крим, Регламентом Верховної Ради Автономної Республіки Крим і нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим у межах її повноважень</p>	<p>Преамбула Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим»: цей Закон відповідно до Конституції України визначає повноваження, порядок організації і діяльності Верховної Ради Автономної Республіки Крим</p>	<p>Перелік нормативно-правових актів, встановлений ч.4 ст.25 Конституції Автономної Республіки Крим доповнити законами України</p>
3.	<p>П.7 ч.2 ст.26: до компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься утворення</p>	<p>П.7 ч.2 ст.9 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим»: до відання Вер-</p>	<p>Узгодити норми п.7 ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим та п.7 ч.2 ст.9 Закону</p>

	<p>Рахункової палати Верховної Ради Автономної Республіки Крим для здійснення контролю від імені Верховної Ради Автономної Республіки Крим за використанням коштів бюджету Автономної Республіки Крим органами виконавчої влади...</p>	<p>ховної Ради Автономної Республіки Крим належить завершення бюджету Автономної Республіки Крим та внесення змін до нього, контроль за його виконанням, прийняття рішення щодо звіту про його виконання</p>	<p>України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим» в частині формування Рахункової палати Верховної Ради Автономної Республіки Крим</p>
<p>4.</p>	<p>П.20 ч. 2 ст.26: до компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься призначення на посаду та звільнення з посади за поданням Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим згідно з Конституцією України і законами України. П.29 ч. 2 ст. 26: опосередковано йдеться про участь Президента України в процедурі призначення Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, де закріплено, що у разі прийняття рішення про звільнення з посади Голови Ради міністрів Автономної</p>	<p>ч.1 ст.7 Закону України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим»: Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим призначається на посаду Верховною Радою Автономної Республіки Крим за погодженням з Президентом України</p>	<p>П.20 ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим доповнити в частині погодження кандидатури на посаду Голови Ради міністрів України з Президентом України</p>

5.	<p>Республіки Крим у зв'язку з вираженням недовіри двома третинами голосів депутатів від складу Верховної Ради Автономної Республіки Крим Президент України дає згоду на звільнення з посади Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим.</p> <p>Ч.1 ст. 37: Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим призначається на посаду і звільняється з посади Верховною Радою Автономної Республіки Крим за поданням Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим і за погодженням з Президентом України.</p>		
	<p>Повноваження прямо не передбачені в Конституції Автономної Республіки Крим</p>	<p>П.11 ч.2 ст. 9 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим»: до видання Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить вирішення відповідно до законодавства України питань про створення спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями</p>	<p>Доповнити ч.2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим повноваженнями Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо вирішення відповідно до законодавства України питань про створення спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями</p>

6.	Повноваження не передбачене ні в Конституції Автономної Республіки Крим, ні в Законі України «Про службу безпеки України»	П.26 ч.2 ст.9 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим»: до відання Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить заслуховування інформації начальника Головного управління Служби безпеки України в Криму, порушення перед відповідними органами питання про звільнення його з посади	Доповнити ч.2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим та Закон України «Про Службу безпеки України» в частині повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо заслуховування інформації начальника Головного управління Служби безпеки України в Криму, порушення перед відповідними органами питання про звільнення його з посади
7.	Повноваження не передбачене в Конституції Автономної Республіки Крим	П.35 ч.2 ст. 9 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим»: до відання Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить заслуховування повідомлень депутатів про роботу у Верховній Раді Автономної Республіки Крим, виконання доручень Верховної Ради Автономної Республіки Крим та її органів	Доповнити ч.2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим повноваженнями Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо заслуховування повідомлень депутатів про роботу у Верховній Раді Автономної Республіки Крим, виконання доручень Верховної Ради Автономної Республіки Крим та її органів
8.	Як повноваження Верховної Ради Автономії не передбачене в Конституції Автономної Республіки Крим	П.37 ч.2 ст. 9 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим»: до відання Верховної Ради Автономної Республіки Крим та її органів	Доповнити ч.2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим повноваженнями Верховної Ради Автономної Республіки Крим

		<p>публіки Крим належить участь у розробленні та реалізації державних програм повернення депортованих народів, а також програм національно-культурного розвитку корінних народів і національних меншин</p>	<p>щодо участі у розробленні та реалізації державних програм повернення депортованих народів, а також програм національно-культурного розвитку корінних народів і національних меншин</p>
9.	<p>Повноваження прямо не передбачене в Конституції Автономної Республіки Крим</p>	<p>П.39 ч.2 ст. 9 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим»: до видання Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить участь у здійсненні державної регуляторної політики в межах та у спосіб, встановлені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»</p>	<p>Доповнити ч.2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим повноваженнями Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо участі у здійсненні державної регуляторної політики в межах та у спосіб, встановлені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»</p>
10.	<p>Ч.3 ст. 37: керівники місцевих державних адміністрацій в Автономній Республіці Крим призначаються на посади і звільняються Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України, погодженим з Головою Верхов-</p>	<p>Ч.3 ст. 46 Закону «Про місцеві державні адміністрації»: пропозиції щодо призначення на посади або звільнення з посади голови районної державної адміністрації в Автономній Республіці Крим вносяться на розгляд</p>	<p>Ч.3 ст. 46 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» доповнити положеннями щодо особливостей погодження кандидатур на посади голів районних державних адміністрацій в Автономній Республіці Крим</p>

	<p>ної Ради Автономної Республіки Крим і Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, Постійним представником Президента України в Автономній Республіці Крим</p>	<p>Прем'єр-міністру України Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим у порядку, встановленому статтями 8, 9 і 12 вказаного Закону.</p>	
<p>11.</p>	<p>Ч.2 ст. 44: дія актив органів місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим з питань виконання делегованих їм повноважень у випадку, якщо вони суперечать Конституції України і законам України, актам Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правовим актам Автономної Республіки Крим, може зупинятися відповідно Верховною Радою Автономної Республіки Крим (акти представницьких органів), Радою міністрів Автономної Республіки Крим (акти виконавчих органів) з одночасним зверненням до суду</p>	<p>Ст.4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» закріплює принципи правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених цим та іншими законами.</p>	<p>Узгодити норми ч.2 ст. 44 Конституції Автономної Республіки Крим та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині права зупинення рішень органів місцевого самоврядування</p>

Таким чином, системна, послідовна, науково обґрунтована модернізація конституційно-правового та законодавчого регулювання статусу Автономної Республіки Крим має забезпечити належну базу для підвищення ефективності регулятивного впливу всього масиву правових норм у сфері функціонування органів влади Автономної Республіки Крим, сприяти удосконаленню організаційно-правового механізму реалізації компетенції Автономії.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ВІДПОВІДНОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ НОРМАМИ КОНСТИТУЦІЇ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ТА ГАЛУЗЕВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Відповідно до ст.134 Конституції України Автономна Республіка Крим є невід’ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання. Наявність власного предмету відання та гарантій самостійного здійснення відповідних повноважень у зарубіжній практиці конституційно-правового будівництва визнається обов’язковою умовою створення та функціонування автономних утворень.

Конституція України визначає предмет нормативного регулювання Автономної Республіки Крим (ст.137 Конституції України), а також повноваження, віднесені до власного відання Автономії (ч.1 ст.138 Конституції України). Поряд з цим частиною 2 ст.138 Конституції України передбачена можливість делегування Автономній Республіці Крим законодавчим шляхом й інших повноважень. Делегування повноважень як правовий механізм раціонального перерозподілу компетенції між органами публічної влади передбачає тимчасову передачу окремих повноважень від одних органів влади іншим з одночасним матеріально-фінансовим забезпеченням їх виконання. Не змінюючи державної природи таких повноважень, делегування забезпечує реалізацію відповідних повноважень на території Автономії виключно органами влади Автономної Республіки Крим.

Власна компетенція Автономної Республіки Крим не є однорідною як з точки зору предметної (галузевої) підвідомчості, так і особливостей повноважень з урахуванням ступеню самостій-

ності органів влади Автономної Республіки Крим у їх здійсненні. Зокрема, можна визначити три групи таких повноважень: перша група – повноваження щодо самостійного врегулювання та встановлення механізму здійснення публічно-владного управління по законодавчо визначеному колу питань; друга група – повноваження, що здійснюються при реалізації допоміжних функцій у визначених законодавством межах для вирішення спільних з органами державної влади задач; третя група – повноваження, формально-юридична самостійність у здійсненні яких поєднується з організаційно-технологічною залежністю від рішень органів державної влади. Особливості вказаних груп повноважень зумовлюють і специфіку їх правової регламентації: вона має або виключний (здійснюється лише органами влади Автономної Республіки Крим), або допоміжний (здійснюється в межах комплексного правового регулювання поряд з іншими органами публічної влади з чітко визначених законодавством питань) характер.

Правове регулювання повноважень Автономної Республіки Крим безпосередньо обумовлене природою цих повноважень. Конституційне закріплення власного предмету нормотворчої діяльності та предмету власного відання Автономної Республіки, зміст яких визначається інтересами населення Автономії, гарантує самостійне правове забезпечення виконання відповідних повноважень. Зокрема, згідно п.26 ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим акти Ради міністрів Автономної Республіки Крим з питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим, повинні відповідати Конституції України, Конституції Автономної Республіки Крим, законам України і нормативно-правовим актам Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

У цей же час державний характер делегованих повноважень, спрямованих на реалізацію та захист загальнодержавних інтересів, зумовлює необхідність регулювання їх не лише на законодавчому, але й підзаконному рівні актами відповідних органів державної влади, відповідальними за реалізацію тих чи інших напрямків державної політики. Так, відповідно до ч.2 ст.28 Кон-

ституції Автономної Республіки Крим нормативно-правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міністрів Автономної Республіки Крим з питань виконання делегованих відповідно до Конституції України державних виконавчих функцій і повноважень на території Автономної Республіки Крим приймаються згідно Конституції України і законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та на їх виконання.

Конституція України прямо не встановлює гарантій самостійного здійснення власних повноважень Автономної Республіки Крим. Вони визначаються неможливістю здійснення цих повноважень органами державної влади або органами місцевого самоврядування, які згідно ч.2 ст.19 Конституції України зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Закріплення таких повноважень за Автономною Республікою Крим унеможлиблює їх реалізацію органами інших форм публічної влади. В іншому випадку відповідні дії або акти органів публічної влади в силу прямої дії Конституції України, гарантованої ч.3 ст.8 Конституції України, мають визнаватися такими, що не відповідають Конституції України. Не порушуючи конституційно визначених предмету нормотворчості та власного відання Автономної Республіки Крим, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані враховувати їх у своїй діяльності.

На підставі конституційних положень Конституція Автономної Республіки Крим у ч.2 ст.2 визначає, що основними гарантіями Автономної Республіки Крим є: правова, організаційна, фінансова, майнова, ресурсна самостійність в межах, встановлених Конституцією України, що забезпечує здійснення повноважень Автономної Республіки Крим; врахування особливостей Автономної Республіки Крим, передбачених Конституцією України, органами державної влади України при прийнятті рішень, що стосуються Автономної Республіки Крим; державні гарантії статусу і повноважень, права власності Автономної Республіки Крим; судовий захист статусу і повноважень Автономної Республіки Крим.

Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, інші органи державної влади здійснюють свої повноваження у відношенні до Автономної Республіки Крим, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, республіканських органів Автономної Республіки Крим на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України і законами України (ч.5 ст.5 Конституції Автономної Республіки Крим).

Таким чином, Основний Закон України встановлює власний предмет нормотворчості та власного відання Автономної Республіки Крим, гарантуючи самостійне здійснення відповідних повноважень, у тому числі й їх правове забезпечення.

Разом з цим слід відмітити, що одним з недоліків правової регламентації власної компетенції Автономної Республіки Крим є високий ступінь узагальненості формулювання предметів відання, зокрема, у сфері нормотворчої діяльності. За умов конкуруючого характеру нормотворчих повноважень в одній і тій самій сфері органів державної влади та органів влади Автономії це призводить до неврахування або часткового врахування повноважень Автономної Республіки Крим у спеціальних законодавчих актах. Наприклад, у пункті 9 ч.1 ст.137 Конституції України, пункті 2 ч.1 ст.18 Конституція Автономної Республіки Крим передбачено, що Автономна Республіка Крим здійснює нормативне регулювання з питань санітарної і лікарняної служб. Однак ці питання на сьогоднішній день врегульовані Законом України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 року №4004-ХІІ (з наступними змінами та доповненнями). У статті 32 цього Закону встановлено, що для розгляду і вирішення найважливіших питань забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення та діяльності державної санітарно-епідеміологічної служби утворюється колегія державної санітарно-епідеміологічної служби. Колегія державної санітарно-епідеміологічної служби створюється також у Автономній Республіці Крим. Положення

про зазначену колегію та її персональний склад затверджує головний державний санітарний лікар України. Керівництво державною санітарно-епідеміологічною службою Автономної Республіки Крим здійснює головний державний санітарний лікар Автономної Республіки Крим, який призначається на посаду і звільняється з посади наказом головного державного санітарного лікаря України. Положення про державну санітарно-епідеміологічну службу України затверджено Указом Президента України № 400/2011 від 6 квітня 2011 р. У відповідності до п.7 зазначеного Положення Державна санітарно-епідеміологічна служба України здійснює свої повноваження як безпосередньо, так і через територіальні органи (у тому числі в Автономній Республіці Крим). Таким чином, виходить, що практично всі питання, пов'язані з діяльністю санітарно-епідеміологічної служби в Автономній Республіці Крим вже врегульовані законодавством України. Тому не зовсім зрозуміло, яке саме нормативне регулювання може здійснювати у такому випадку Автономна Республіка Крим. Усунення подібних фактів вимагає конкретизації предмету нормотворчості Автономної Республіки Крим.

Акцентування уваги на нормативно-правовому закріпленні статусу Автономної Республіки Крим, її органів, посадових осіб тривалий час відсувало на другий план питання забезпечення галузевого механізму його реалізації. Між тим динаміка політико-правових, соціально-економічних та інших процесів у сучасному суспільстві вимагає посилення комплексності публічно-владної діяльності цих суб'єктів. Самостійна діяльність органів та посадових осіб Автономної Республіки Крим щодо вирішення питань, віднесених до відання Автономії, у цей же час є елементом загальнодержавного механізму функціонування певної галузі або сфери господарства. Відтак власні повноваження Автономної Республіки Крим повинні знаходити своє закріплення у відповідних галузевих актах законодавства, інтегруватися у цілісний процес публічно-владного управління відповідною галуззю або сферою господарства. Але такий механізм ще не сформований у тій

мірі, яка потрібна для ефективної реалізації особливого конституційно-правового статусу Автономії. Його елементи розвиваються нерівномірно і досить слабо пов'язані між собою. Відсутність комплексності різко послаблює реальний правовий та публічно-владний вплив на суспільні відносини в економічній, соціальній, національно-культурній, екологічній та інших сферах.

Аналіз галузевого законодавства України свідчить про те, що більшість повноважень Автономної Республіки Крим одержали своє закріплення у поточному галузевому законодавстві. Поряд з цим вимушені констатувати і наявність значної групи повноважень у сфері кадрової роботи, матеріально-фінансової діяльності, управління природними ресурсами тощо, які не узгоджені з галузевими законодавчими актами та інколи суперечать їм. Такі недоліки правового регулювання породжують не лише нечіткість компетенційної сфери діяльності органів влади Автономної Республіки Крим, але й призводять до політико-правових конфліктів між органами публічної влади, дестабілізуючи ситуацію у регіоні, гальмуючи сталий соціально-економічний його розвиток. Усунення наявних на сьогоднішній день колізій нормативно-правових актів та прогалин правового регулювання у сфері відання Автономної Республіки Крим вимагає системної роботи з оновлення як законодавчого масиву, так й тексту Конституції Автономної Республіки Крим на засадах оптимальної децентралізації влади, конституційності, неухильного додержання режиму законності та правової, організаційної і ресурсної самостійності Автономної Республіки Крим в межах, визначених Конституцією України.

Комплексний аналіз правового регулювання повноважень Автономної Республіки Крим, її органів влади, посадових осіб нормами Конституції Автономної Республіки Крим та галузевого законодавства України дозволив виокремити ті повноваження Автономії, які на сьогоднішній день не враховані у галузевих законах України та відомчих актах або враховані лише частково, а також визначити рекомендації з усунення виявлених недоліків правового регулювання. Результати дослідження наведені у наступній таблиці.

Зведені дані щодо правового регулювання власних повноважень Автономної Республіки Крим, її органів влади, посадових осіб нормами Конституції Автономної Республіки Крим та галузевого законодавства України

Правова основа	Повноваження, передбачені Конституцією Автономної Республіки Крим	Правова основа	Повноваження, передбачені законодавством України	Рекомендації
П.3 ч.1 ст.18	Віданням Автономної Республіки Крим підлягає участь у формуванні і здійсненні основних принципів внутрішньополітичної, зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності України з питань, які стосуються Автономної Республіки Крим.	Ч.ч.1, 3, 4 ст. 12 Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»	Визначення та реалізація засад внутрішньої і зовнішньої політики здійснюються на основі тісної взаємодії та координації зусиль Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади у цьому напрямі.	Доповнити ст. 12 Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» щодо участі органів влади Автономної Республіки Крим у визначенні та реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики
П.15 ч.2 ст.26	До компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься участь у формуванні основних принципів внутрішньополітичної, зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності України з питань, що стосуються інтересів Автономної Республіки Крим.		Повноваження щодо визначення та реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики здійснюються Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні ... Президент України як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної	

П.11 ч.1 ст.18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає відповідно до Конституції України, законів України визначення пріоритетних напрямів і	Ст.25 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»	<p>цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина ...</p> <p>Рада національної безпеки і оборони України як контролюючий та координуючий орган у сфері національної безпеки і оборони при Президентові України ...</p> <p>Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади ...</p> <p>центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи...</p> <p>органи місцевого самоврядування...</p> <p>У реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики беруть участь політичні партії, громадські організації у порядку, передбаченому законом.</p>	<p>Узгодити норми Конституції Автономії та Закону України «Про наукову і науково-</p>
----------------	---	--	--	---

	забезпечення розвитку науки і техніки.	Ст.30 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»	Верховна Рада Автономної Республіки Крим, місцеві ради, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади щодо наукової та науково-технічної діяльності відповідно до їх компетенції: - забезпечують виконання державних цільових наукових та науково-технічних програм; - розробляють та організують виконання регіональних (територіальних) програм науково-технічного розвитку; - створюють місцеві інноваційні фонди відповідно до законодавства України; - сприяють розвитку технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів; - залучають відповідні наукові установи (за їх згодою) до вирішення проблем науково-технічного розвитку регіону.	технічну діяльність» в частині повноважень визначати пріоритетні напрями розвитку науки і техніки.
П.11 ч.1 ст.18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає створення	Ч.1 ст.5 Закону України «Про за-	Спеціальні (вільні) економічні зони створюються Верховною	Узгодити норми Конституції Ав-

П.11 ч.1 ст.18	і забезпечення функціонування вільних економічних зон.	гальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»	Радою України за ініціативою Президента України, Кабінету Міністрів України або місцевих Рад народних депутатів України та місцевої державної адміністрації.	тономії та Закону України в частині повноважень щодо створення вільних економічних зон
	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає ліцензування і квотування експорту продукції, яка виробляється у Автономній Республіці Крим.	Ч.ч.1, 2 ст. 10 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»	До органів місцевого управління зовнішньоекономічною діяльністю належать: - місцеві Ради народних депутатів України та їх виконавчі і розпорядчі органи; - територіальні підрозділи (відділення) органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України. Компетенція органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів визначається цим Законом та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»	Узгодити нормами Конституції Автономії та законодавства про зовнішньо-економічну діяльність в частині ліцензування та квотування продукції, яка виробляється у АРК
		Ч.9 ст. 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»	Рішення про застосування режиму ліцензування експорту (імпорту) товарів, у тому числі встановлення квот (кількісних або інших обмежень),	

			<p>приймається Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики з визначенням переліку конкретних товарів, експорт (імпорт) яких підлягає ліцензуванню, періоду дії ліцензування та кількісних або інших обмежень щодо кожного товару.</p>
	<p>Ч.12 ст. 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»</p>		<p>Ліцензії видаються центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики, а також у межах наданих ним повноважень - відповідним республіканським органом Автономної Республіки Крим, структурним підрозділом обласної, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій.</p>
	<p>П.2 Наказу Міністерства економіки України</p>		<p>Делегувати структурним підрозділам обласних, Київської та Севастопольської міських</p>

		<p>від 09.09.2009р. №991 «Про порядок ліцензування експорту товарів»</p>	<p>державних адміністрацій та відповідному республіканському органу Автономної Республіки Крим право видачі ліцензій на експорт товарів суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності, які зареєстровані у відповідних регіонах та облікова вартість товарів за договорами (контрактами) яких не перевищує 300 тис. доларів США, крім товарів, на експорт яких необхідне погодження відповідного уповноваженого органу виконавчої влади (у випадках, визначених Кабінетом Міністрів України) та встановлено квоти (кількісні або інші обмеження).</p>	
<p>П.11 ч.1 ст.18</p>	<p>Віданню Автономної Республіки Крим підлягає за погодженням з Кабінетом Міністрів України участь в регулюванні мита та податків на імпортовані товари, які завозяться в Автономну Республіку Крим, з метою захисту власного товаровиробника та власного ринку</p>	<p>Ч.2 ст. 272 Митного кодексу України</p>	<p>Встановлення нових та зміна діючих ставок ввізного мита, визначених Митним тарифом України, здійснюються Верховною Радою України шляхом прийняття законів України.</p>	<p>Доповнити Митний Кодекс України повноваженнями щодо участі органів АРК у регулюванні мита</p>

<p>Абз.3 п.13 ст.18</p>	<p>Віданню Автономної Республіки Крим підлягає зарахування відповідно до Конституції України і законів України до бюджету Автономної Республіки Крим податків та зборів, які збираються на території Автономної Республіки Крим, за винятком місцевих, з подальшою передачею до Державного бюджету України коштів для загальнодержавних витрат.</p>	<p>Ч.3 ст. 6 Бюджетного кодексу України</p>	<p>Зведений бюджет Автономної Республіки Крим включає позазвичайні бюджетні фонди Автономної Республіки Крим, зведених бюджетів її районів та бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим значення.</p>	<p>Узгодити норми Конституції Автономії та Бюджетного кодексу України щодо зарахування до бюджету АРК податків і зборів з метою подальшої передачі їх до Державного бюджету</p>
<p>П.3 ч.1 ст. 7 Бюджетного кодексу України</p>	<p>Бюджетна система України ґрунтується на таких принципах: 3) принцип самостійності - Державний бюджет України та місцеві бюджети є самостійними... Самостійність бюджетів забезпечується закріпленням за ними відповідних джерел доходів бюджету, правом відповідних органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування визначати напрямки використання бюджетних коштів відповідно до законодавства України, правом Верховної Ради Автономної Республіки</p>			

		<p>Ч.ч.3, 4, 5 ст. 45 Бюджетного кодексу України</p>	<p>Крим та відповідних місцевих рад самостійно і незалежно одне від одного розглядати та затверджувати відповідні місцеві бюджети.</p> <p>Органи, що контролюють управління надходжень бюджету, забезпечують своєчасне та в повному обсязі надходження до державного бюджету податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів відповідно до законодавства. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та виконавчі органи міських (міст) республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення) рад координують діяльність відповідних органів стягнення щодо виконання визначених для території показників доходів бюджету. Податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи дер-</p>
--	--	--	--

			<p>жавного бюджету зараховуються безпосередньо на єдиний казначейський рахунок і не можуть акумулюватися на рахунках органів, що контролюють управління надходжень бюджету (за винятком установ України, які функціонують за кордоном). Податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету визнаються зарахованими до державного бюджету з дня зарахування на єдиний казначейський рахунок.</p>	
П. 14 ч. 1 ст. 18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає згідно із законодавством України встановлення доходів, які формують бюджет Автономної Республіки Крим.	Статті 66, 69 Бюджетного кодексу України	Визначається склад доходів бюджету Автономної Республіки Крим	Привести норму Конституції АРК у відповідність з Бюджетним кодексом України
П. 14 ч. 1 ст. 18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає проведення експериментів у сфері оподаткування	Ч. 7.3 ст. 7 Податкового Кодексу України	Будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно	Привести норму Конституції АРК у відповідність з Податковим кодексом України

				положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.	
П.14 ч.1 ст.18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає встановлення місцевих податків та зборів.	Ч.3 ст. 8 Податкового Кодексу України	До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених цим Кодексом, рішеннями сільських, селищних і міських рад у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.	Привести норму Конституції АРК у відповідність з Податковим кодексом України	
П.14 ч.1 ст.18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає патентування окремих видів діяльності	П.267.4.1 ст. 267 Податкового кодексу України	Для провадження передбачених цією статтею видів підприємницької діяльності суб'єкт господарювання подає до органу державної податкової служби за місцем сплати збору заявку на придбання торгового патенту...	Привести норму Конституції АРК у відповідність з Податковим кодексом України	
Абз.2 п.14 ч.1 ст.18	Фінансова самостійність Автономної Республіки Крим гарантується закріпленням законами України за дохідною частиною бюджету Автономної	Статті 66, 69 Бюджетного кодексу України	Розмір закріплених за дохідною частиною бюджету Автономної Республіки Крим загальнодержавних податків та зборів здебільшого має відсотковий характер	Привести норму Конституції АРК у відповідність з Бюджетним кодексом України	

	Республіки Крим на стабільній основі загальнодержавних податків і зборів, які зараховуються в повному обсязі до бюджету Автономної Республіки Крим і є достатніми для здійснення повноважень Автономної Республіки Крим та забезпечення життєвого рівня громадян і населення в цілому не нижче соціальних стандартів і потреб, що визначаються законами України.	П.12.2.3 ст. 12 Податкового кодексу України	До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить визначення розміру і надання додаткових податкових пільг у межах сум, що надходять до бюджету Автономної Республіки Крим відповідно до ст.69 Бюджетного кодексу України	Привести норму Конституції АРК у відповідність з Податковим кодексом України
П.15 ч.1 ст.18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає здійснення виключного права Автономної Республіки Крим на надання пільг щодо оподаткування та інших платежів, які встановлюються Автономною Республікою Крим, у даних галузях підприємствам, установам і організаціям будь-якої форми власності, які розташовані або здійснюють діяльність на території Автономної Республіки Крим.			

П.16 ч.1 ст.18	Віданню Автономної Республіки Крим підлягає оголошення карантину і зон стихійного лиха відповідно до законів України	Ч.1 ст. 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»	Карантин встановлюється та відміняється Кабінетом Міністрів України за поданням головного державного санітарного лікаря України.	Узгодити норми Конституції Автономії та Законів України «Про захист населення від інфекційних хвороб» та «Про зону надзвичайної екологічної ситуації» в частині повноважень щодо оголошення карантину і зон стихійного лиха, передбачивши у тому числі режим останньої
		Ч.ч.1, 3 ст. 6 Закону України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації»	Окрема місцевість України оголошується зоною надзвичайної екологічної ситуації Президентом України за пропозицією Ради національної безпеки і оборони України або за поданням Кабінету Міністрів України. Указ Президента України про оголошення окремої місцевості зоною надзвичайної екологічної ситуації затверджується Верховною Радою України протягом двох днів з дня звернення Президента України. Оголошення окремої місцевості Автономної Республіки Крим зоною надзвичайної екологічної ситуації або окремих її місцевостей може ініціювати Верховна Рада Автономної Республіки Крим.	

<p>Абз.3 п.16 ч.1 ст.18</p>	<p>Віданню Автономної Республіки Крим підлягає зарахування до бюджету Автономної Республіки Крим у повному обсязі спеціальних та інших платежів, які стягуються за користування землею та іншими природними ресурсами згідно з законодавством України; визначення згідно з законодавством України нормативів щодо розподілу зазначених коштів між республіканським і місцевими бюджетами. здійснення виключного права Автономної Республіки Крим на надання передбачених законодавством України пільг щодо названих вище платежів, які підлягають зарахуванню відповідно до законодавства України до бюджету Автономної Республіки Крим.</p>	<p>Ч.1 ст. 66 Бюджетного кодексу України</p>	<p>Для забезпечення реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм Автономної Республіки Крим, територіальних громад до доходів бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать: ... 2) 50 відсотків збору за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування; 3) 50 відсотків збору за спеціальне використання води (крім збору за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення), що зараховується до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів користувачами води за місцем її забору; 4) 50 відсотків плати за користування надрами для ви-</p>	<p>Внести зміни та доповнення до бюджетного законодавства в частині врахування позначених</p>
<p>П.31 ч.2 ст.26</p>	<p>До компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься вирішення</p>			

	<p>у межах повноважень, наданих Верховній Раді Автономної Республіки Крим Конституцією України і законами України, питань, що стосуються земельних відносин, використання природних ресурсів, розмірів плати за використання природних ресурсів, розмірів плати за користування ними та інших.</p>	<p>П.1 ч.1 ст. 9 Конституції України про надра</p>	<p>Добування корисних копалин загальнодержавного значення (крім плати за користування надрами в межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони); 5) плата за використання інших природних ресурсів... 15) плата за надані в оренду ставки, що знаходяться в базах річок загальнодержавного значення.</p>	<p>До компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законодавчими актами, належить розподіл між відповідними місцевими бюджетами плати за користування надрами.</p> <p>До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим належать: 12.2.1. установа на території Автономної Республіки</p>
--	--	--	---	---

			<p>Крим загальнодержавного збору, зазначеного у підп.9.1.9 п.9.1 ст.9 (плата за користування надрами) цього Кодексу (крім плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення), у межах його граничних ставок, визначених цим Кодексом;</p> <p>12.2.2. зміна розміру ставок збору, передбаченого підп.12.2.1 п.12.2 цієї статті, у межах його граничних ставок, визначених цим Кодексом, у порядку, встановленому цим Кодексом;</p> <p>12.2.3. визначення розміру і надання додаткових податкових пільг у межах сум, що надходять до бюджету Автономної Республіки Крим відповідно до ст.69 Бюджетного кодексу України</p>	
Ч.2 ст.18	Верховна Рада Автономної Республіки Крим як представницький орган автономної	П.а ч.1 ст. 7 Земельного кодексу України	До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим у галузі земельних від-	Передбачити у Земельному кодексі України по-

	<p>республіки здійснює права власника на землю і природні ресурси в межах території Автономної Республіки Крим, за винятком земель і природних ресурсів, віднесених до загальнодержавної власності, власності місцевого самоврядування, фізичних і юридичних осіб.</p>		<p>носин на території республіки належить: а) розпорядження землями, що знаходяться у спільній власності територіальних громад.</p>	<p>вноваження власника землі, що належить Автономній Республіці Крим, а також відповідну форму власності</p>
<p>П.8 ч.2 ст.26</p>	<p>До компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься встановлення податків і пільг щодо оподаткування згідно з законами України.</p>	<p>П.12.2 ст. 12 Податкового кодексу України</p>	<p>До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим належать: 12.2.1. установа на території Автономної Республіки Крим загальнодержавного збору, зазначеного у підп.9.1.9 п.9.1 ст.9 (плата за користування надрами) цього Кодексу (крім плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення), у межах його граничних ставок, визначених цим Кодексом; 12.2.2. зміна розміру ставок збору, передбаченого</p>	<p>Узгодити норми Конституції Автономії та Податкового кодексу України</p>

П.10 ч.2 ст.26	До компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься за пропозицією Ради міністрів Автономної Республіки Крим визначення порядку утворення цільових (у тому числі валютних) фондів; затвердження положень про ці фонди; контроль за використанням коштів зазначених фондів; затвердження звітів про використання зазначених фондів.	Ч.ч.5-9 ст.13 Бюджетного кодексу України	Розподіл бюджету на загальний та спеціальний фонди, їх складові частини визначаються виключно цим Кодексом та законом про Державний бюджет України. Підставою для рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради про створення спеціального фонду у складі місцевого бюджету може бути виключно цей Кодекс та закон про Державний бюджет України.	Привести норму Конституції Автономії у відповідності з Бюджетним кодексом в частині позабюджетних фондів
			підп.12.2.1 п.12.2 цієї статті, у межах його граничних ставок, визначених цим Кодексом, у порядку, встановленому цим Кодексом; 12.2.3. визначення розміру і надання додаткових податкових пільг у межах сум, що надходять до бюджету Автономної Республіки Крим відповідно до ст.69 Бюджетного кодексу України	

	<p>Передача коштів між загальним та спеціальним фондами бюджету дозволяється тільки в межах бюджетних призначень шляхом внесення змін до закону про Державний бюджет України, прийняття рішення про місцевий бюджет або про внесення змін до нього (крім випадку, передбаченого частиною другою статті 57 цього Кодексу).</p> <p>Створення позабюджетних фондів органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та іншими бюджетними установами не допускається.</p> <p>Відкриття позабюджетних рахунків для розміщення бюджетних коштів (включаючи власні надходження бюджетних установ) органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самовря-</p>			
--	---	--	--	--

П.14 ч.2 ст.26	До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься у межах компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим вирішення питань щодо охорони і використання пам'яток історії та культури.	Ч.1 ст. 3 Закону України «Про охорону культурної спадщини»	Дування та іншими бюджетними установами забороняється, крім випадку, передбаченого частиною восьмою статті 16 цього Кодексу, а також крім розміщення закордонними дипломатичними установами України бюджетних коштів на поточних рахунках іноземних банків у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, та розміщення вищими і професійно-технічними навчальними закладами на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право.	
			Державне управління у сфері охорони культурної спадщини покладається на Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини. До спеціально уповноважених органів охорони культурної	Доповнити Закон України «Про охорону культурної спадщини» відповідними повноваженнями Верховної Ради АРК

П.14 ч.2 ст.26	До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься у межах компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим вирішення питання щодо визначення мови роботи і діловодства республіканських органів	Ч.ч.3, 4, 6 ст. 7 Закону України «Про засади державної мовної політики»	<p>спадщини належать:</p> <ul style="list-style-type: none"> - центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини; - орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим; - органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій; - органи охорони культурної спадщини районних державних адміністрацій; - органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування. 	Привести формулювання повноважень Верховної Ради АРК у відповідності із Законом «Про засади державної мовної політики»
----------------	---	---	--	--

			<p>До кожної мови, визначеної у частині другій цієї статті (<i>є якості регіональної мови або мови меншини</i>), застосовуються заходи, спрямовані на використання регіональних мов або мов меншин, що передбачені у цьому Законі, за умови, якщо кількість осіб - носіїв регіональної мови, що проживають на території, на якій поширена ця мова, становить 10 відсотків і більше чисельності її населення.</p> <p>За рішенням місцевої ради в окремих випадках, з урахуванням конкретної ситуації, такі заходи можуть застосовуватися до мови, регіональна мовна група якої становить менше 10 відсотків населення відповідної території.</p> <p>Право ініціювання питання щодо застосування заходів, спрямованих на використання регіональних мов або мов меншин, належить також</p>
--	--	--	---

П.25 ч.2 ст.26	До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить заслуховування інформації про діяльність, подолання призначення на посади і звільнення з посад начальника Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Криму.			<p>мешканцям території, на якій поширена ця мова...</p> <p>Чисельність регіональної мовної групи на певній території визначається на підставі даних Всеукраїнського перепису населення про мовний склад населення у розрізі адміністративно-територіальних одиниць (Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст, селищ, сіл).</p>
	До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить заслуховування інформації про діяльність, подолання призначення на посади і звільнення з посад начальника Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Криму.	Ч.10 ст. 7 Закону України «Про міліцію»	Заступник Міністра внутрішніх справ України - начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим призначається на посаду за поданням Прем'єр-міністра України та звільняється з посади Президентом України.	Внести зміни та доповнення до Закону України «Про міліцію» та підзаконні нормативно-правові акти в частині вказаних повноважень Верховної Ради АРК
		Підп.13 п.11 Положення Про Міністерство внутрішніх справ	Міністр внутрішніх справ України призначає на посади та звільняє з посад начальників головних управлінь,	

		України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011р. №383/2011	управління МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, їх перших заступників і заступників; призначає на посади та звільняє з посад начальників районних, районних в містах, міських управлінь (відділів), лінійних управлінь (відділів)	
П.10 ч.3 ст.29	Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади і звільнення з посад заступників начальника Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Криму, начальників міських і районних відділів внутрішніх справ Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Криму.	Підп.13 п.11 Положення Про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011р. №383/2011	Міністр внутрішніх справ України призначає на посади та звільняє з посад начальників головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, їх перших заступників і заступників; призначає на посади та звільняє з посад начальників районних, районних в містах, міських управлінь (відділів), лінійних управлінь (відділів);	Внести зміни та доповнення до Закону України «Про міліцію» та підзаконні нормативно-правові акти в частині вказаних повноважень посадових осіб АРК
П.7 ч.2 ст.36	Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади і звільнення з посад заступ-			

П.25 ч.2 ст.26	<p>ників начальника Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Криму, начальників міських і районних відділів внутрішніх справ Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Криму.</p> <p>До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить заслуховування інформації про діяльність, погодження призначення на посади і звільнення з посади начальника Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим</p>	<p>Підп. 17 п.11 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011 року № 395/2011</p>	<p>Міністр юстиції призначає на посади за погодженням із головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів Мін'юсту України, призначає на посади та звільняє з посад заступників керівників його територіальних органів;</p> <p>Начальник Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим призначається на посаду та звільняється з посади Міністром юстиції України за погодженням з</p>	<p>Повноваження втрачає не повністю: номінаційне повноваження втрачає не в усіх підзаконних правових актах з питань організації територіальних органів Міністерства юстиції України, а повноваження щодо інформування Верховної Ради Автономної Республіки Крим у зазначених актах не закріпле-</p>
----------------	--	--	--	---

П.10 ч.3 ст.29	Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади і звільнення з посад голови і заступників голови Державної податкової адміністрації в Автономній Республіці Крим і керівників районних і міських державних податкових інспекцій в Автономній Республіці Крим; начальника і заступників начальника управління податкової міліції в Автономній Республіці Крим.	блці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі, затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 23.06.2011р. №1707/5	Верховною Радою Автономної Республіки Крим.	но. Внести у відомчі акти відповідні зміни
П.7 ч.2 ст.36	Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади	Підп.14 п.10 Положення про Державну податкову службу України, затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року № 584/2011	Голова Державної податкової служби України призначає на посади за погодженням із Міністром та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посади керівників територіальних органів, призначає на посади за погодженням з Міністром, звільняє з посад заступників керівників цих органів	Внести зміни до Положення про Державну податкову службу України в частині відповідних повноважень посадових осіб АРК

	і звільнення з посад голови і заступників голови Державної податкової адміністрації в Автономній Республіці Крим і керівників районних і міських державних податкових інспекцій в Автономній Республіці Крим; начальника і заступників начальника управління податкової міліції в Автономній Республіці Крим.			
П.10 ч.3 ст.29	Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади і звільнення з посад начальника і заступників начальника Контрольно-ревізійного управління в Автономній Республіці Крим.	Ч.2 ст. 5 Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»	Контрольно-ревізійні управління в Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі очолюють начальники, які призначаються начальником Головного контрольно-ревізійного управління України за погодженням з Радою Міністрів Республіки Крим, областями, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.	Внести зміни до відомчих актів в частині повноважень посадових осіб АРК
П.7 ч.2 ст.36	Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади і звільнення з посад начальника і заступників начальника Контрольно-ревізійного управління в Автономній Республіці Крим.	Підп.13 П.10 Положення про Державну фінан-	Голова Держфінспекції призначає на посади за погодженням із Міністром фінансів	

	<p>сову інспекцію України, затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року №499/2011</p> <p>П.10 Положення про державні фінансові інспекції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 03.10.2011р. №1236</p>	<p>України та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів Держфінінспекції України, призначає на посади за погодженням з Міністром, звільняє з посад заступників керівників територіальних органів Держфінінспекції України.</p> <p>Інспекцію очолює начальник, який призначається на посаду Головою Держфінінспекції за погодженням з Міністром фінансів України та головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідної обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Начальник Інспекції звільняється з посади Головою Держфінінспекції за погодженням з Міністром фінансів України.</p> <p>Начальник Інспекції може мати двох заступників, у тому</p>	
--	---	--	--

П.10 ч.3 ст.29	Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади і звільнення з посад начальника і заступників начальника Кримської регіональної митниці.	Ч.7 Ст.546 Митного Кодексу України	Керівник митниці призначається на посаду та звільняється з посади керівником центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері державної митної справи, в порядку, встановленому законодавством.	Внести зміни до Митного Кодексу України в частині вказаних повноважень посадових осіб АРК
П.7 ч.2 ст.36	Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим погоджує призначення на посади і звільнення з посад начальника і заступників начальника Кримської регіональної митниці.	Підп.17 п.10 Положення про Державну митну службу України, затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року №582/2011	Голова Держмитслужби призначає на посади за погодженням із Міністром фінансів України та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників регіональних митниць, митниць, призначає на посади за погодженням із Міністром, звільняє з посад заступників керівників регіональних митниць, митниць.	

Ч.2 ст.10	В Автономній Республіці Крим російська мова як мова більшості населення і прийнятна для міжнаціонального спілкування використовується в усіх сферах суспільного життя.	Ч.1 ст.5 Закону України «Про засади державної мовної політики»	Державна мовна політика України базується на визнанні і всебічному розвитку української мови як державної і гарантуванні вільного розвитку регіональних мов або мов меншин, інших мов, а також права мовного самовизначення і мовних уподобань кожної людини.	Узгодити норму Конституції Автонормії з нормою Закону України «Про засади державної мовної політики» в аспекті статусу мови
Ч.3 ст.10	В Автономній Республіці Крим громадянам гарантується право виховання рідною мовою у дитячих дошкільних закладах, вивчення рідної мови, навчання рідною мовою у навчальних закладах державної, державно-приватної, приватної форм власності або через національні культурні товариства або в порядку, який визначається законодавством	Ст. 7 Закону України «Про засади державної мовної політики»	Визначає порядок встановлення регіональних мов або мов меншин	Узгодити норму Конституції Автонормії з нормою Закону України «Про засади державної мовної політики»

Ст.11	Україні і нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим у межах її компетенції.	Відповідно до законодавства України в Автономній Республіці Крим офіційні документи, які посвідчують статус громадянина, - паспорт, трудова книжка, документи про освіту, свідоцтво про народження, про шлюб та інші, - виконуються українською та російською мовами, а за клопотанням громадянина - і кримськотатарською мовою.	Ч.1 ст.13 Закону України «Про засади державної мовної політики»	життя в межах і порядку, що визначаються цим Законом.	Узгодити норму Конституції Автономії з нормою Закону України «Про засади державної мовної політики»
			1. Паспорт громадянина України або документ, що його заміняє, і відомості про його власника, що вносяться до нього, виконуються державною мовою і поруч, за вибором громадянина, однією з регіональних мов або мов меншин України. Дія цього положення поширюється й на інші офіційні документи, що посвідчують особу громадянина України або відомості про неї (записи актів громадянського стану і документи, що видаються органами реєстрації актів громадянського стану, документ про освіту, трудова книжка, військовий квиток та інші офіційні документи), а також документи, що посвідчують особу іноземця або особу без громадянства, у разі наявності письмової заяви особи.		

			<p>2. Документ про освіту, отриману в навчальному закладі з навчанням регіональною мовою, за заявою особи виконується двома мовами - державною і поруч відповідною регіональною.</p>	
<p>Ч.1 ст.12</p>	<p>Відповідно до чинного законодавства України в Автономній Республіці Крим як мова судочинства, нотаріального провадження, провадження у справах про адміністративні правопорушення, юридичної допомоги використовується українська або за клопотанням учасника відповідного провадження російська мова як мова більшості населення Автономної Республіки Крим.</p>	<p>Ст.14 Закону України «Про засади державної мовної політики»</p>	<p>1. Судочинство в Україні у цивільних, господарських, адміністративних і кримінальних справах здійснюється державною мовою. У межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої статті 8 цього Закону, за згодою сторін суди можуть здійснювати провадження цією регіональною мовою (мовами).</p> <p>2. ...У межах території, на якій відповідно до умов частини третьої статті 8 цього Закону поширена регіональна мова, держава гарантує можливість здійснювати судові провадження цією регіональною мовою (мовами)...</p>	<p>Узгодити норму Конституції Автотомії з нормою Закону України «Про засади державної мовної політики» в аспекті як юридичного статусу мов, так і порядку їх виконання.</p>

		<p>Ст.15 Закону України «Про засади державної мовної політики»</p>	<p>3. Сторони, які беруть участь у справі, поданої до суду письмові процесуальні документи і докази, викладені державною мовою. У межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої статті 8 цього Закону, допускається подача до суду письмових процесуальних документів і доказів, викладених цією регіональною мовою (мовами), з перекладом, у разі необхідності, на державну мову без додаткових витрат для сторін процесу...</p> <p>5. Слідчі і судові документи складаються державною мовою...</p>
--	--	--	--

			го розслідування, дізнання та прокурорського нагляду можуть використовуватися регіональні мови або мови меншин України, інші мови.	
	Ст.16 Закону України «Про засади державної мовної політики»		Нотаріальне діловодство в Україні здійснюється державною мовою. Якщо особа, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, не володіє державною мовою, за її заявою тексти оформлюваних документів мають бути перекладені нотаріусом або перекладачем мовою, якою вона володіє.	
	Ст.17 Закону України «Про засади державної мовної політики»		Адвокат надає юридичну допомогу фізичним і юридичним особам державною мовою або іншою мовою, прийнятною для замовника.	
Ч.1 ст.13	В Автономній Республіці Крим пошта і телеграфна кореспонденція від громадян, державних, республіканських, громадських та інших органів,	Ст.25 Закону України «Про засади державної мовної політики»	1. У сфері надання послуг поштового зв'язку і телекомунікацій в Україні вживаються державна мова, регіональні мови або мови меншин.	Узгодити норму Конституції Автотомії з нормою Закону України «Про засади дер-

	<p>підприємств, установ та організацій приймається для пересилки українською або російською мовами.</p>		<p>2. Адреси відправника та одержувача поштових відправлень, телеграм, що пересилаються в межах України, мають виконуватися державною мовою. Текст телеграми може бути написаний будь-якою мовою з використанням літер кирилиці або латинської абетки.</p> <p>3. Міжнародні поштові відправлення і повідомлення, які передаються через телекомунікаційні мережі загального користування, обробляються з використанням мов, передбачених міжнародними договорами України.</p>	<p>жавної мовної політики»</p>
<p>Ст.15</p>	<p>Пам'ятки історії і культури в Автономній Республіці Крим охороняються законами України, їх статус встановлюється нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим в межах її компетенції.</p>	<p>П.3 ч.1 ст.5 Закону України «Про охорону культурної спадщини»</p>	<p>До повноважень центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини належить розроблення, затвердження та погодження нормативно-правових актів, розроблення та погодження державних програм охорони культурної спадщини.</p>	<p>Внести доповнення до Закону України «Про охорону культурної спадщини» в частині повноважень Верховної Ради АРК</p>

<p>Ч.6 ст.17</p>	<p>Проведення екологічної експертизи є обов'язковим у процесі нормотворчої, інвестиційної, управлінської, господарської та іншої діяльності, що впливає на стан навколишнього природного середовища, а також на вимогу Верховної Ради Автономної Республіки Крим або органів місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим у порядку, передбаченому законами України.</p>	<p>Ч.ч.3, 4 ст.13 Закону України «Про екологічну експертизу»</p>	<p>Здійснення державної екологічної експертизи є обов'язковим для видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку. Перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів і спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань охорони здоров'я. Проведення додаткових державних екологічних експертиз здійснюється за ініціативою заінтересованих осіб на підставі договору про надання еколого-експертних послуг або за рішенням Кабінету Міністрів України, Уряду Автономної Республіки Крим, місцевих Рад чи їх виконавчих комітетів.</p>	<p>Узгодити норму Конституції АРК з Законом України «Про екологічну експертизу»</p>
------------------	---	--	--	---

Усунення вищезазначених фактів невідповідності правового регулювання власних повноважень Автономної Республіки Крим, її органів та посадових осіб нормами Конституції Автономії та галузевого законодавства України має здійснюватися у законодавчій спосіб. Поряд з цим вбачається необхідним запровадження правових та організаційних інститутів і процедур запобігання та усунення фактів нехтування законодавцем повноваженнями Автономної Республіки Крим при прийнятті поточних законів. З цією метою пропонуємо:

- надати Верховній Раді Автономної Республіки Крим право законодавчої ініціативи;

- законодавчо закріпити право Верховної Ради Автономної Республіки Крим надавати висновки та обов'язок Верховної Ради України враховувати такі висновки щодо будь-якого законопроекту, який зачіпає інтереси населення Автономної Республіки Крим;

- надати Верховній Раді Автономної Республіки Крим право внесення Президенту України пропозицій щодо накладання вето на закон, ухвалений парламентом України і поданий на підпис главі держави, якщо Верховна Рада Автономної Республіки Крим вважає, що даний закон обмежує чи звужує права і свободи людини і громадянина в Автономній Республіці Крим. Чинні відповідні правові акти (ні Розпорядження Президента України від 30 травня 1997р. №221/97-рп «Про порядок проведення експертизи і підготовки на підпис Президентів України законів України», ні Регламент Кабінету Міністрів України) не передбачають залучення органів влади Автономії до вивчення законів, прийнятих Парламентом України, у процесі підготовки їх на підпис Главою держави;

- доцільно запровадити в Кабінеті Міністрів України посаду міністра у справах Автономної Республіки Крим. На сьогоднішній день завдання забезпечення взаємодії з органами влади Автономної Республіки Крим та реалізації державної політики щодо Автономії не покладено на жоден центральний орган виконавчої влади.

РОЗДІЛ 4. СПІВВІДНОШЕННЯ ОБСЯГУ І ЗМІСТУ КОМПЕТЕНЦІЇ РАДИ МІНІСТРІВ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ТА МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

Необхідною передумовою забезпечення комплексності та збалансованості соціально-економічного розвитку усіх регіонів України є формування та функціонування цілісної системи публічно-владного управління. Інституційним стрижнем такої системи виступають органи державної виконавчої влади, що забезпечують централізацію управління, реалізацію та захист загальнодержавних інтересів на усіх рівнях територіальної організації влади, де вони створені, а також надання управлінських послуг на рівні гарантованих державою стандартів.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим є виконавчим органом у самостійній системі органів влади Автономної Республіки Крим. Як така, Рада міністрів відповідно до ст.35 Конституції Автономної Республіки Крим самостійно здійснює виконавчі функції і повноваження з питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим Конституцією України, Конституцією Автономної Республіки Крим і законами України.

Не будучи органом державної виконавчої влади, Рада міністрів інтегрована до системи цих органів, виконуючи функції регіонального органу виконавчої влади загальної компетенції на засадах делегування. Така інтегрованість крім функціонального, має й організаційний аспект – вона простежується у питаннях призначення керівного складу виконавчих органів Автономії, подвійності підзвітності та підконтрольності Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, його заступники, керівників відповідних міністерств і республіканських комітетів Кабінету Міністрів України, а також голів районних державних адміністрацій – Раді міністрів Автономної Республіки Крим.

Державні виконавчі функції і повноваження можуть бути делеговані Раді міністрів Автономної Республіки Крим виключно законами України відповідно до Конституції України. Держава бере на себе і матеріально-фінансове забезпечення виконання таких повноважень (абз.2 ч.3 ст.35). Разом з цим ч.3 ст.35 Конституції Автономної Республіки Крим гарантує можливість організаційного адаптування делегованих повноважень до громадсько-політичних, соціально-економічних та інших умов даного регіону, встановивши, що організація, порядок виконання зазначених функцій і повноважень республіканськими органами Автономної Республіки Крим визначаються нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Законами України та прийнятими на їх основі та на їх виконання нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України можуть визначатися окремі умови виконання делегованих державних виконавчих функцій і повноважень, реалізації загальнодержавних і регіональних програм; координуватися діяльність у боротьбі з катастрофами, стихійними лихами, епідеміями та епізоотіями, щодо ліквідації їх наслідків, природокористування, охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, безпечних і здорових умов життя населення, охорони пам'яток історії та культури, організації та розвитку освіти, науки і культури, фізичної культури та спорту, забезпечення правопорядку і громадської безпеки, здійснення спільних проектів у регіоні, а також вирішення інших питань, віднесених до компетенції виконавчих органів.

Специфіка правового статусу Ради міністрів Автономної Республіки Крим як органу, який поєднує функції виконавчого органу Автономії та регіонального органу виконавчої влади, зумовлює питання соразмірності обсягу компетенції Ради міністрів та обласних державних адміністрацій. Обсяг компетенції Ради міністрів Автономної Республіки Крим не повинен бути меншим за обсяг компетенції обласних державних адміністрацій, але характер повноважень (власні або делеговані) має вра-

ховувати специфіку правового статусу Автономії. Відомості щодо співвідношення повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим та місцевих державних адміністрацій, а також відповідні рекомендації наведені у наступній таблиці.

Співвідношення повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим і місцевих державних адміністрацій

№ з/п	Норма Закону України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим»	Норма Закону України «Про місцеві державні адміністрації»	Рекомендації
1.	Відповідне повноваження в Законі відсутнє.	Пункт 4) ч. 1 ст. 17 Закону закріплює, що державна адміністрація подає раді висновки щодо доцільності розміщення на відповідній території нових підприємств та інших об'єктів незалежно від форм власності.	Згідно з Постановою Верховної Ради Автономної Республіки Крим «Про затвердження Положення про Міністерство економічного розвитку та торгівлі Автономної Республіки Крим» від 1 березня 2011 р. № 71, до повноважень цього центрального органу належить здійснення моніторингу стану економічного та соціального розвитку Автономної Республіки Крим, участь у визначенні його пріоритетів. Крім того, цей орган вносить у встановленому порядку пропозиції щодо вирішення питань соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим та до відповідних органів виконавчої влади. Таким чином, для ефективної реалізації Радою міністрів Автономної Республіки Крим повноважень у сфері промисловості доцільно закріпити таке повноваження.

<p>2. Пункт 3) ч. 1 ст. 17 Закріплення за Радою міністрів Автономної Республіки Крим повноваження щодо розроблення та виконання регіональних програм, спрямованих на розвиток промисловості, розроблення прогнозів розвитку промисловості.</p>	<p>Пункт 6) ч. 1 ст. 17 Закону закріплює, що місцеві державні адміністрації розглядають та приймають рішення за пропозиціями органів місцевого самоврядування щодо проектів планів та заходів підприємств, установ, організацій, розташованих на відповідній території.</p>	<p>Суттєві повноваження у сфері промисловості, якими наділено Раду міністрів Автономної Республіки Крим, носять переважно загальний характер та потребують конкретизації. Одним з аспектів цієї конкретизації є закріплення за цією інституцією можливостей щодо контролю за діяльністю відповідних підприємств, що розташовані на території Автономної Республіки Крим і знаходяться в державній або республіканській власності.</p>
<p>3. Відповідне повноваження в Законі відсутнє.</p>	<p>Пункт 7) ч. 1 ст. 17 Закону закріплює, що адміністрація розробляє пропозиції щодо фінансово-економічного обґрунтування обсягів продукції, що підлягає продажу для державних потреб за рахунок державного бюджету; на пропозиції органів місцевого самоврядування формує обсяги продукції, що поставляється для місцевих потреб за рахунок коштів бюджетів місцевого самоврядування та інших джерел фінансування.</p>	<p>Відповідно до п. 8) ч. 1 ст. 2 Закону «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим», Рада міністрів здійснює спрямування, координацію та контроль за діяльністю органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, а також здійсненням районними державними адміністраціями в Автономній Республіці Крим державних функцій та повноважень. Це означає безпосередній вплив Ради міністрів на реалізацію державних функцій. Тому на рівні автономії саме вона має можливість проводити фінансово-економічні узагальнення щодо розвитку відповідних відносин. Це означає, що доречно переглянути окремі повноваження в цьому напрямку, якими наділена Рада міністрів Автономної Республіки Крим.</p>

4.	Відповідне повноваження в Законі відсутнє.	Пункт 8) ч. 1 ст. 17 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація розробляє та вносить пропозиції до проектів державних цільових програм, а також довгострокових прогнозів та проектів індикативних планів розвитку відповідних галузей народного господарства, їх фінансово-економічного забезпечення.	Виконуючи частину державних функцій Рада міністрів Автономної Республіки Крим, як і обласні державні адміністрації, повинна мати можливість впливати на процес формування таких програм. Це має відбуватись не лише на регіональному, а й на загальнодержавному рівні, та проявлятись у наданні Раді міністрів Автономної Республіки Крим можливостей вносити певні пропозиції щодо державних програм. Саме з цією метою доцільно закріпити відповідні повноваження.
5.	Відповідне повноваження в Законі відсутнє.	Пункт 3) ч. 1 ст. 18 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація отримує від усіх суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності інформацію, передбачену актами законодавства для складання і виконання бюджету.	За Радою міністрів Автономної Республіки Крим п.1 ч.1 ст.16 Закону «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» закріплено можливість складення і внесення на затвердження Верховної Ради Автономної Республіки Крим проекту бюджету Автономної Республіки Крим та забезпечення його виконання, звітування перед Верховною Радою Автономної Республіки Крим про його виконання, розроблення порядку використання коштів бюджету Автономної Республіки Крим. У той же час, серед повноважень у бюджетно-фінансовій сфері, закріплених Законом, відсутні повноваження, що забезпечують процес формування бюджетів, можливості інформаційного забезпечення цих від-

			<p>носин. Ці повноваження надаються Раді міністрів Автономної Республіки Крим ч.4 ст.38 Конституції Автономної Республіки Крим.</p>
<p>6.</p>	<p>Пункт 3) ч.1 ст.30 Закону закріплює за Радою міністрів Автономної Республіки Крим можливість здійснення загального керівництва закладами охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, соціальної допомоги та підтримки сім'ї і молоді, заснованих на майні, що належить Автономній Республіці Крим, їх матеріального забезпечення.</p>	<p>Пункт 4) ч. 1 ст. 18 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація здійснює фінансування підприємств, установ та організацій освіти, культури, науки, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, соціального захисту населення, переданих у встановленому законом порядку в управління місцевій державній адміністрації вищими органами державної та виконавчої влади або органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад, а також заходів, пов'язаних із розвитком житлово-комунального господарства, благоустроєм та шляховим будівництвом, охороною довкілля та громадського порядку, інших заходів, передбачених законодавством.</p>	<p>У той же час, поруч із загальним керівництвом необхідно передбачити і фінансування таких установ у визначеному порядку. Крім того, таке фінансування має стосуватись окремих планових заходів, що проводяться в межах території Автономії.</p>
<p>7.</p>	<p>Відповідне повноваження у ст. 25 Закону відсутнє.</p>	<p>Пункт 7) ч. 1 ст. 18 Закону закріплює, що місцеві державні адміністрації</p>	<p>Згідно зі ст.1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», норми споживання –</p>

		<p>ністрації визначають і встановлюють норми споживання у сфері житлово-комунальних послуг, здійснюють контроль за їх дотриманням.</p>	<p>кількісні показники споживання житлово-комунальних послуг, затверджені згідно із законодавством відповідними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Особливо важливе значення при цьому має закріплення контрольних повноважень за Радою міністрів Автономної Республіки Крим щодо дотримання відповідних норм споживання житлово-комунальних послуг.</p>
<p>8.</p>	<p>У ст. 35 Закону вказане повноваження відсутнє.</p>	<p>Пункт 1) ч. 1 ст. 19 Закону «Про місцеві державні адміністрації» закріплює, що вона здійснює на відповідній території управління об'єктами, що перебувають у державній власності та передані до сфери її управління, сприяє створенню на цих об'єктах систем управління якістю, систем екологічного управління, інших систем управління відповідно до національних або міжнародних стандартів, приймає рішення про створення, реорганізацію та ліквідацію підприємств, установ і організацій, що належать до сфери її управління, а також здійснює делеговані відповідною радою</p>	<p>Виконання Радою міністрів частини державних функцій передбачає матеріально-фінансове забезпечення з боку держави можливостей здійснення таких функцій. З цією метою до сфери управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим можуть передаватись певні об'єкти. У той же час, в Законі «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» таке повноваження не конкретизоване, що може призводити до проблем реалізації повноважень.</p>

		функції управління майном, що перебуває у спільній власності територіальних громад.	
9.	У ст. 35 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 2) ч. 1 ст. 19 Закону закріплює, що місцеві державні адміністрації здійснюють управління майном інших суб'єктів права власності в разі передачі його в установленому порядку.	У системі повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим такі можливості відсутні, хоча фактично вона здійснює управління об'єктами державної власності. Відповідно до закріплених повноважень, Рада міністрів має можливість координувати діяльність розташованих на території Автономії підприємств з виробництва товарів широкого вжитку. Порядок передачі майна до сфери управління Автономії чітко не врегульовано, тому відповідні відносини за аналогією визначаються Законом «Про порядок передачі майна державної та комунальної власності».
10.	У ст. 35 Закону вказане повноваження відсутнє. Пункт 6) ч. 1 ст. 17 Закону закріплює за Радою міністрів Автономної Республіки Крим повноваження щодо сприяння розташованим на території Автономної Республіки Крим промисловим підприємствам з питань	Пункт 5) ч. 1 ст. 19 Закону зазначає, що місцева державна адміністрація забезпечує реалізацію державної політики сприяння розвитку малого бізнесу, подає допомогу підприємцям, які займаються розробкою та впровадженням інноваційних проєктів, виробництвом товарів народного споживання, будівельних матеріалів, наданням побутових, кому-	Згідно п. 11 ч. 2 ст. 26 Конституції АРК Верховна Рада Автономної Республіки Крим за поданням Ради міністрів Автономної Республіки Крим здійснює затвердження програм Автономної Республіки Крим з питань соціально-економічного і культурного розвитку; національного природоохористування, охорони навколишнього природного середовища відповідно до загальнодержавних програм, внесення змін до них і контроль за їх виконанням. Враховуючи, що Рада міністрів

	раціонального використання трудових і природних ресурсів, поліпшення соціально-культурного, побутового обслуговування їх працівників.	нальних та інших послуг населенню, підготовкою кадрів.	Автономної Республіки Крим є відповідальною за реалізацію цих програм, за нею цільно закріпити відповідні галузеві повноваження, як це зроблено для місцевих державних адміністрацій.
11.	У ст. 35 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 6) ч. 1 ст. 19 Закону вказує, що місцева державна адміністрація бере участь у здійсненні державної регуляторної політики в межах та у спосіб, встановлені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».	У ч. 6 ст. 1 Закону «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Рада міністрів Автономної Республіки Крим визнається одним із суб'єктів, які наділені правами приймати регуляторні акти, а отже приймати участь у здійсненні регуляторної політики. Тому цей орган також приймає участь у здійсненні державної регуляторної політики.
12.	У ст. 20 Закону вказане повноваження відсутнє.	У п. 2) ч. 1 ст. 20 Закону закріплено, що місцева державна адміністрація забезпечує організацію обслуговування населення підприємствами, установами та організаціями житлово-комунального господарства, зв'язку, телебачення, радіомовлення, торгівлі та громадського харчування, побутового і транспортного обслуговування незалежно від форм власності.	У системі повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим у сфері торгового та побутового обслуговування населення закріплені певні загальні повноваження, спрямовані на забезпечення роботи підприємств житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування тощо. У той же час, доцільно закріпити повноваження, які б спрямовували діяльність цих підприємств на задоволення потреб населення Автономії.

<p>13. У ст. 20 Закону вказане повноваження у відомому формулюванні відсутнє. Однак п. 1) ч. 1 ст. 26 закріплює за Радою міністрів Автономної Республіки Крим повноваження щодо забезпечення здійснення заходів щодо розширення та вдосконалення мережі підприємств житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування.</p>	<p>Пункт 3) ч. 1 ст. 20 Закону вказує, що місцева державна адміністрація організовує роботу з атестації об'єктів, сертифікації продукції, робіт і послуг підприємств і організацій житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування населення.</p>	<p>Питання сертифікації послуг та атестації об'єктів є важливими складовими у процесі функціонування мережі підприємств житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування. Тому, з нашого погляду, доцільно конкретизувати відповідні повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим в цій сфері.</p>
<p>14. У ст. 20 Закону вказане повноваження відсутнє, однак у п. 11) ч. 1 ст. 29 Закону закріплено здійснення заходів у сфері поведінки з відходами відповідно до закону.</p>	<p>Пункт 5) ч. 1 ст. 20 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація розробляє та затверджує схеми санітарного очищення в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці та організовує окреме збирання побутових відходів, інших видів відходів як вторинної сировини.</p>	<p>Згідно ст. 9 Закону України «Про відходи», одним із суб'єктів права власності на відходи є Автономна Республіка Крим. Відповідно до цього Закону реалізація певних повноважень щодо відходів віднесено до сфери відання Ради міністрів Автономної Республіки Крим, тому за нею необхідно закріпити повноваження аналогічно місцевим державним адміністраціям.</p>

		<p>Пункт 10) ч. 1 ст. 21 Закону зазначає, що державна адміністрація здійснює контроль за використанням відходів з урахуванням їх ресурсної цінності та вимог безпеки для здоров'я людей і навколишнього природного середовища та розглядає справи про адміністративні правопорушення або передає їх матеріали на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи.</p>	
<p>15.</p>	<p>У ст. 19 Закону, яка закріплює предмет відання Ради міністрів у сфері земельних відносин, вказані повноваження відсутні.</p>	<p>Пункт 1) ч.1 ст. 21 Закону зазначає, що місцева державна адміністрація розробляє та забезпечує виконання затверджених у встановленому законом порядку програм раціонального використання земель, лісів, підвищення родючості ґрунтів, що перебувають у державній власності.</p> <p>Пункт 2) ч. 1 ст. 21 Закону говорить, що державна адміністрація розпоряджається землями державної власності відповідно до закону.</p>	<p>Згідно з Законом України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» Рада міністрів проводить розмежування земель державної та комунальної власності. Відповідно до п. 11 ч. 2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим, вносить подання до Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо затвердження програм Автономної Республіки Крим з питань раціонального природокористування, охорони навколишнього природного середовища відповідно до загальнодержавних програм. Тому повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим поширюються як на землі Автономії, так і на землі, що перебувають у державній</p>

			власності в межах Автономії і закріплення відповідних повноважень сприятиме конкретизації напрямків діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
16.	У ст. 19 Закону вказані повноваження відсутні.	Пункт 8) ч. 1 ст. 21 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація вносить пропозиції в установленому законом порядку про зупинення діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності у разі порушення ними законодавства про охорону довкілля та санітарних правил.	Згідно п. ж) ч. 1 ст. 14 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» Верховна Рада Автономної Республіки Крим припиняє господарську діяльність підприємств, установ і організацій, що знаходяться у підпорядкуванні Автономної Республіки Крим, а також обмежує або зупиняє (тимчасово) діяльність підприємств, установ і організацій, не підпорядкованих органам влади Автономної Республіки Крим, в разі порушення ними законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Згідно ст. 18 вищевказаного Закону, управління в цій сфері здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим, тому за нею доцільно закріпити повноваження щодо внесення пропозицій про зупинення діяльності підприємств за вказаних умов.
17.	Пункт 10) ч. 1 ст. 21 Закону «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» закріплює повноваження щодо участі у	Пункт 9) ч. 1 ст. 21 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація розробляє і забезпечує дотримання правил користування водозабірними спорудами, при-	Управлінську діяльність у сфері водокористування забезпечують органи виконавчої влади відповідної території. Загальні положення щодо цього процесу закріплені у законодавстві за Радою міністрів Автономної Респуб-

	розробленні та встановленні режимів роботи вододохвищ комплексного призначення, водогосподарських систем і каналів, затвердження правил їх експлуатації.	значеннями для задоволення питних, побутових та інших потреб населення, зони санітарної охорони джерел водопостачання; обмежує або забороняє використання підприємствами питної води у промислових цілях.	ліки Крим, однак щодо роботи підприємств, які здійснюють користування водними ресурсами, положення Закону потребують удосконалення.
18.	У п. 5) ч.1 ст. 30 Закону повноваження щодо медичних закладів сформульоване у такий спосіб: забезпечення у межах своїх повноважень організації та надання медичної допомоги населенню, створення власних закладів лікарських засобів на випадок стихійного лиха, катастроф, епідеміологічних захворювань. Стаття 34 у п. 7) закріплює повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим щодо сприяння розвитку різних форм сімейного виховання дітей-сиріт	Пункт 6) ч. 1 ст. 22 Закону визначає, що місцева державна адміністрація організовує роботу медичних закладів по поданню допомоги населенню, надає у межах повноважень встановлені пільги і допомогу, пов'язані з охороною материнства і дитинства, поліпшенням умов життя багатодітних сімей.	З нашого погляду, норма Закону «Про місцеві державні адміністрації» застосовує більш широкий за обсягом термін – медичні заклади по наданню допомоги населенню. Таке формулювання узагальнює всі заклади, що знаходяться у сфері охорони здоров'я та спрямовують свою діяльність на вирішення питань охорони материнства і дитинства.

	<p>та дітей, позбавлених батьківського піклування, утворенню дитячих будинків сімейного типу, забезпечення розвитку інших форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо утримання і виховання дітей в закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відповідно до закону.</p>	
	<p>Пункт 9) цієї норми закріплює забезпечення додержання вимог законодавства щодо встановлення опіки та піклування над дітьми, їх усиновлення, умов утримання і виховання дітей у закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених бать-</p>	

	<p>ківського підкування, відповідно до закону. Пункт 10) статті говорить про утворення, реорганізацію та ліквідацію приватних для дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей.</p>		
19.	<p>У ст. 30 Закону вказане повноваження відсутнє.</p>	<p>Пункт 7) ч. 1 ст. 22 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація <i>забезпечує виконання</i> законодавства щодо всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, створення умов для розвитку та використання мов інших національностей.</p>	<p>Згідно п. 14 ч. 2 ст. 26 Конституції АРК Верховна Рада Автономної Республіки Крим <i>вирішує питання щодо забезпечення функціонування</i> й розвитку державної, кримськотатарської, російської та інших національних мов. Таким чином, фактично виконавчі функції в Конституції Автономної Республіки Крим закріплено за представницьким органом влади.</p>
20.	<p>Пункт 13) ч. 1 ст. 31 Закону закріплює повноваження щодо реалізації державної регіональної політики у галузі соціального забезпечення та соціального захисту соціально незахищених громадян – пенсіонерів,</p>	<p>Пункт 7) ч. 1 ст. 23 Закону вказує, що місцева державна адміністрація здійснює згідно із законодавством заходи соціального патронажу щодо осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк.</p>	<p>Спеціальних норм щодо соціального захисту такої категорії осіб, які відбували покарання у вигляді обмеження волі, їх обліку та патронажу Закон «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» не містить і лише влучає таку категорію осіб до числа тих, кому надається соціальний захист. З нашого погляду, доречно приділити окрему увагу кожній категорії осіб, визначивши щодо них відповід-</p>

інвалідів, одиноких непрацездатних осіб, дітей-сиріт, одиноких матерів, багатодітних сімей, бездомних громадян, осіб, звільнених з місць позбавлення волі, та інших громадян, які внаслідок недостатньої матеріальної забезпеченості потребують допомоги та соціальної підтримки.		ні повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
21. Пункт 16) ч. 1 ст. 31 Закону закріплює повноваження щодо забезпечення створення мережі, зміцнення і розвитку матеріально-технічної бази закладів соціального захисту населення, підвищення рівня і якості обслуговування в них. Крім того, певні повноваження устанавчого характеру закріплені за Радою міністрів Автономної Республіки Крим	Пункт 8) ч. 1 ст. 23 Закону говорить, що місцева державна адміністрація вирішує питання про утворення, реорганізацію та ліквідацію спеціальних будинків-інтернатів для осіб похилого віку, осіб, які потребують медичної допомоги у зв'язку із захворюванням на туберкульоз, та інвалідів першої і другої груп, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк.	Окреслені норми Закону України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» з нашого погляду, необхідно дещо конкретизувати щодо відповідної категорії осіб, яким надається соціальне забезпечення і допомога, що дозволить уточнити напрямки діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

<p>щодо забезпечення охорони дитинства: п. 10) ч. 1 ст. 34 Закону говорить про утворення, реорганізацію та ліквідацію притулків для дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей.</p>		
<p>22. У ст. 31 Закону вказане повноваження відсутнє.</p>	<p>Пункт 3) ч. 1 ст. 24 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація забезпечує проведення згідно з законом оплачуваних громадських робіт для осіб, зареєстрованих як безробітні.</p> <p>Пункт 6) ч. 1 ст. 24 Закону визначає, що місцева державна адміністрація бере участь у залученні виробничих потужностей підприємств установ виконання покарань для соціально-економічного розвитку регіонів та здобуття за судженнями професій, що користуються попитом на ринку праці.</p>	<p>Щодо вказаних категорій осіб Закон України «Про Ряду міністрів Автономної Республіки Крим» в системі повноважень відповідних правобов'язків не містить, а лише вказує на її існування в загальному переліку осіб, яким необхідний соціальний захист.</p>
<p>23. У п. 2) ч. 1 ст. 32 Закону вказано, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим проводить</p>	<p>Пункт 2) ч. 1 ст. 25 Закону вказує, що державна адміністрація забезпечує здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки,</p>	<p>3 нашого погляду, таке повноваження в Законі України «Про Ряду міністрів Автономної Республіки Крим» звужує сферу впливу Ради міністрів, обмежуючи її профілактичними заходами.</p>

	аналіз стану законності на території Автономної Республіки Крим, здійснення заходів щодо профілактики правопорушень.	громадського порядку, боротьби зі злочинністю.	
24.	У ст. 32 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 9) ч. 1 ст. 25 Закону регламентує, що місцева державна адміністрація оголошує у разі стихійного лиха, аварій, катастроф, епідемій, епізоотій, пожеж, інших надзвичайних подій зони надзвичайної ситуації.	Згідно п. 27) ч. 2 ст. 26 Конституції Автономної Республіки Крим до відання Верховної Ради Автономної Республіки Крим належить ініціювання введення надзвичайного стану і встановлення зон надзвичайної екологічної ситуації в Автономній Республіці Крим або окремих її місцевостях у випадках, передбачених законодавством України.
25.	У ст. 32 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 11) ч. 1 ст. 25 Закону зазначає, що місцева державна адміністрація погоджує проект плану проведення потенційно небезпечних заходів в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з використанням озброєння і військової техніки; взаємодіє з органами військового управління під час планування та проведення	У ч. 5 ст. 38 Конституції Автономної Республіки Крим вказано, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим забезпечує взаємодію органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим з правоохоронними органами по питаннях громадської безпеки, охорони правопорядку та додержання законності. Тому загальні питання громадської безпеки з боку Ради міністрів Автономної Республіки Крим закріплені на законодавчому рівні. У той же час, конкретизація відповідних норм важлива для організації роботи Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

		таких заходів з метою запобігання і недопущення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків.	
26.	У ст. 32 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 14) ч. 1 ст. 25 Закону вказує, що державна адміністрація розглядає справи про адміністративні правопорушення, віднесені до її відання, утворює адміністративні та спостережні комісії, координує їх діяльність.	Суб'єкти, які мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення вказані у КпАП (ст. 213). Окремі законодавчі акти надають повноваження щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення деяким іншим органам, які в розділі III КпАП не вказані. Мова йде, зокрема, про місцеві державні адміністрації, які розглядають справи, віднесені законом до її відання. Разом з тим жоден законодавчий акт подібних повноважень їм не надає. До того ж, поняття «місцева державна адміністрація» охоплює систему підрозділів, які всі разом, одночасно діяти не можуть, тому потрібне уточнення – хто від імені місцевої адміністрації здійснює ці повноваження. Тому надлення Ради міністрів Автономної Республіки Крим фактично декларативними повноваженнями є недоречним.
27.	У ст. 32 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 15) ч. 1 ст. 25 Закону вказує, що державна адміністрація здійснює управління архівною справою та діловодством.	Стаття 27 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» закріплює, що Державний архів в Автономній Республіці Крим підпорядковується Раді

			міністр Автономної Республіки Крим і у своїй діяльності підзвітний та підконтрольний центральному органу виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства. Таким чином, повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим щодо управління архівною справою закріплені у галузевому законодавстві.
28.	У ст. 32 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 17) ч. 1 ст. 25 Закону закріплює за місцевою державною адміністрацією забезпечення здійснення заходів щодо соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк.	Стаття 8 Закону України «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» закріплює, що центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування здійснюють соціальний патронаж звільнених осіб. Таким чином, до вказаної системи органів Рада міністрів Автономної Республіки Крим формально не віднесена. Вважаємо, що за Радою міністрів Автономної Республіки Крим необхідно закріпити відповідні повноваження, конкретизувавши їх у Законі «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» та у спеціальному Законі.
29.	У ст. 32 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 18) ч. 1 ст. 25 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація забезпечує здійснення заходів щодо осіб, які відбували	Частина 2 ст. 22 Закону України «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» закрі-

		покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк і потребують медичної допомоги у зв'язку із захворюванням на туберкульоз.	плюс, що <i>органи охорони здоров'я</i> забезпечують госпіталізацію до спеціалізованих закладів охорони здоров'я звільнених осіб, які потребують стаціонарного лікування, у тому числі хворих на туберкульоз або інфікованих збудниками туберкульозу, ВІЛ-інфікованих осіб та осіб із захворюваннями, що передаються статевим шляхом, у випадках, передбачених законом. Таким чином, можливе закріплення певних контрольних повноважень в цьому напрямку за Радою міністрів Автономної Республіки Крим в межах території Автономної Республіки Крим.
30.	У ст. 32 Закону вказане повноваження відсутнє.	Пункт 19) ч. 1 ст. 25 Закону регламентує, що місцева державна адміністрація забезпечує здійснення заходів щодо ведення Державного реєстру виборців відповідно до закону.	Згідно ч. 9 ст. 15 Закону України «Про державний реєстр виборців», в Автономній Республіці Крим органом адміністрування Реєстру є відповідний структурний підрозділ апарату Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Тому Рада міністрів Автономної Республіки Крим приймає безпосередню участь у веденні реєстру виборців і такі статусні повноваження мають бути відображені в Законі «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим».
31.	У ст. 23 Закону вказані повноваження відсутні.	Пункт 5) ч. 1 ст. 26 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація сприяє розвитку	Законодавчі положення статусу Ради міністрів Автономної Республіки Крим у сфері торговельного та побутового обслуговування

	експортної бази і збільшенню виробництва продукції на експорт. Пункт 6) ч. 1 ст. 26 Закону акріплює, що державна адміністрація організовує прикордонну і прибережну торгівлю. Пункт 7) ч. 1 ст. 26 Закону зазначає, що місцева державна адміністрація сприяє діяльності митних органів та прикордонних служб, створенню умов для їх належного функціонування. Пункт 8) ч. 1 ст. 26 Закону вказує, що місцева державна адміністрація вносить у встановленому порядку до відповідних органів пропозиції щодо залучення іноземних інвестицій для розвитку економічного потенціалу відповідної території.	населення, а також у сфері зовнішньоекономічної діяльності не називають відповідних повноважень, вказаних в Законі «Про місцеві державні адміністрації».
	Пункт 7) ч. 1 ст. 26 Закону зазначає, що місцева державна адміністрація сприяє діяльності митних органів та прикордонних служб, створенню умов для їх належного функціонування.	З нашого погляду, ці повноваження необхідно закріпити за Радою міністрів Автономної Республіки Крим у зв'язку з тим, що саме цей орган влади Автономії згідно п. 1 ч. 1 ст. 23 Закону «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» сприяє розвитку міжнародного співробітництва у сфері економіки і у зв'язку з цим має здійснювати планування експортної діяльності зокрема. Конкретизація відповідних повноважень сприятиме визначенню статусу Ради міністрів Автономної Республіки Крим у вищевказаних сферах діяльності.
32.	У Законі відповідні повноваження відсутні.	Частина 2 ст. 8 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» покладає відповідальність за організацію та проведення підготовки громадян України до військової служби в межах повноважень на Міністерство оборони України, інші центральні органи виконавчої влади, <i>Раду міністрів</i>

		<p>Пункт 4) ч. 1 ст. 27 Закону закріплює за місцевими державними адміністраціями повноваження щодо сприяння підготовці молоді до військової служби, проведення призову громадян на строкову військову та альтернативну (невійськову) службу.</p>	<p><i>Автономної Республіки Крим</i>, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, органи Товариства сприяння обороні України. Тому доцільно в Законі «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» окремо закріпити відповідні повноваження.</p>
<p>33.</p>	<p>У Законі відповідне повноваження відсутнє.</p>	<p>Пункт 2) ч. 1 ст. 27 Закону визначає, що місцева державна адміністрація здійснює заходи, пов'язані з мобілізаційною підготовкою, цивільною обороною на відповідній території.</p>	<p>Згідно ст. 3 Закону України «Про Цивільну оборону України», керівництво Цивільною обороною України відповідно до її побудови покладається на Кабінет Міністрів України, міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, <i>Раду міністрів Автономної Республіки Крим</i>, місцеві державні адміністрації, керівників підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності і підпорядкування.</p> <p>Частина 9 ст. 4 Закону «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» закріплює, що організація безпосередньої реалізації заходів з мобілізаційної підготовки та мобілізації на відповідній території чи сприяння їх виконанню здійснюється <i>Радою міністрів Автономної Республіки Крим</i>, місцевими органами виконавчої влади та виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.</p>

			Тому доцільно в Законі «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» окремо закріпити відповідні повноваження.
34.	У Законі відповідне повноваження відсутнє.	Пункт 3) ч. 1 ст. 27 Закону закріплює за місцевими державними адміністраціями повноваження, згідно якого вона забезпечує виконання законодавства про пільги, встановлені для ветеранів війни та привітряних до них осіб, військовослужбовців, звільнених з військової служби, а також про пільги і допомогу сім'ям військовослужбовців строкової служби.	У переліку відповідних повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим в межах такого предмету видання, як соціальний захист населення, названі категорії громадян не зазначаються. У той же час, Рада міністрів Автономної Республіки Крим приймає безпосередню участь у реалізації норм Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (п. 27 ст. 13, ч. 2 ст. 20) та Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Тому, на наш погляд, доцільно закріпити відповідні повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим на законодавчому рівні.
35.	У Законі відповідне повноваження відсутнє.	Пункт 5) ч. 1 ст. 27 Закону закріплює, що місцева державна адміністрація вживає заходів щодо створення належних умов для функціонування пунктів пропуску через державний кордон України.	Частина 3 ст. 9 Закону «Про державний кордон України» визначає пунктом пропуску через державний кордон України – спеціально виділену територію на залізничних та автомобільних станціях, у морських і річкових портах, аеропортах (аеродромах) з комплексом будівель, споруд і технічних засобів, де здійснюються прикордонний, митний та інші види контролю і пропуск через державний

<p>кордон осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим щодо впливу на діяльність пунктів пропуску через державний кордон України закріплені в Положенні «Про затвердження Положення про пункти пропуску через державний кордон та пункти контролю», затверженого Постановою Кабінету Міністрів України від 18.08.2010 р. № 751. Тому з нашого погляду, відповідні повноваження мають знайти відображення на законодавчому рівні в Законі «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим».</p>		
---	--	--

РОЗДІЛ 5. ПРОБЛЕМИ КОНКУРУЮЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Важливою рисою системно-структурної організації публічної влади на території Автономної Республіки Крим є функціонування територіальних органів центральних органів виконавчої влади. Ці органи, утворюючи так звану «систему центрального органу виконавчої влади», мають сприяти підвищенню ефективності здійснення державної політики на територіальному рівні, гармонійному поєднанню загальнодержавних та республіканських інтересів з урахуванням особливостей регіонального розвитку, спрямуванню діяльності на забезпечення реалізації прав і свобод громадян, розширення видів державних (управлінських) послуг та підвищенню їх якості.

Територіальні органи центральних органів виконавчої влади формуються в Автономній Республіці Крим, районах, районах у містах, містах республіканського значення та як міжрегіональні органи, повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць. Ці органи можуть набувати статус або юридичних осіб публічного права або структурних підрозділів апарату центрального органу виконавчої влади. У першому випадку територіальні органи утворюються рішенням Кабінету Міністрів України за поданням відповідного міністра. У другому – рішенням міністра, керівника іншого центрального органу, погодженим з міністром, який спрямовує та координує роботу цього органу, та за погодженням із Кабінетом Міністрів України. Керівники територіальних органів, їх заступники мають призначатися на посади цими ж особами з попереднім погодженням кандидатур з головою Ради Міністрів Автономної

Республіки Крим, головами відповідних місцевих державних адміністрацій. Проте, як засвідчили викладені у попередньому підрозділі результати дослідження, відповідні кадрові повноваження органів і посадових осіб Автономної Республіки Крим доволі часто не враховуються у спеціальних законодавчих та відомчих підзаконних правових актах.

Існуюча система територіальних органів центральних органів виконавчої влади на сьогоднішній день є недостатньо раціональною і вимагає суттєвого покращення. Функціонуючи поряд з виконавчими органами Автономії, районними державними адміністраціями за відсутності чіткого розподілу функцій між цими органами, вона призводить до дублювання споріднених функцій, а також появи конкуруючої компетенції між цими органами. Враховуючи це, вважаємо необхідним спрощення системи територіальних органів центральних органів виконавчої влади, а також усунення законодавчих підстав для конкуренції компетенції між цими органами та органами влади Автономної Республіки Крим.

З точки зору усунення випадків конкурування компетенції важливого значення набуває питання доцільності надання виконавчим органам Автономної Республіки Крим частини повноважень територіальних органів центральних органів виконавчої влади на засадах або передачі повноважень з одночасним віднесенням до власної компетенції, або їх делегування зі збереженням державного контролю за їх здійсненням. Засадами такого перерозподілу повноважень мають слугувати принципи законності, ефективності, економічності публічно-владного управління, вимоги збереження стабільної керованості галузевою або функціональною сферою, оптимального поєднання загальнодержавних та республіканських інтересів.

Результати дослідження законодавчих актів, нормативно-правових актів Автономії щодо виявлення фактів конкуренції компетенції між виконавчими органами Автономної Республіки Крим та територіальними органами центральних органів виконавчої влади викладені у наступній таблиці.

Конкуруючі повноваження органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим та територіальних органів виконавчої влади

№	Орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим та територіальний орган центрального органу виконавчої влади з конкуруючою компетенцією	Повноваження органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим	Повноваження територіального органу центрального органу виконавчої влади
1.	<p>Міністерства</p> <p>Міністерство економічного розвитку і торгівлі Автономної Республіки Крим</p> <p>територіальні органи Державної інспекції з контролю за цінами</p>	<p>Міністерство економічного розвитку і торгівлі Автономної Республіки Крим</p> <p>4. Основними завданнями Міністерства є:</p> <p>- забезпечення у межах наданих повноважень реалізації на території Автономної Республіки Крим державної політики в сфері цін (тарифів) і ціноутворення на споживчому ринку товарів і услуг;</p> <p>- реалізація державної політики з підвищення ефективності державного управління і удосконалення системи контролю в галузі торгівлі і сфері послуг;</p> <p>(Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі Автономної Республіки Крим, затверджене Поста-</p>	<p>територіальні органи Державної інспекції з контролю за цінами, що діють на правах структурних підрозділів апарату Інспекції, - Сектор в Автономній Республіці Крим</p> <p>3. Основними завданнями Держцінінспекції України є:</p> <p>1) реалізація державної політики з контролю за цінами....</p> <p>(Положення «Про Державну інспекцію України з контролю за цінами», затверджене Указом Президента України від 30 березня 2012 року № 236/2012)</p>

		<p>ноюю Ради Міністрів АРК «Про затвердження Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі Автономної Республіки Крим» №71 от 01.03.2011)</p>	
<p>2.</p>	<p>Міністерство соціальної політики Автономної Республіки Крим</p> <p>територіальні органи Державної інспекції України з питань праці (Держпраці України)</p>	<p>Міністерство соціальної політики Автономної Республіки Крим</p> <p>3. Основними завданнями Міністерства є:</p> <p>3.1. Забезпечення реалізації на тери-</p>	<p>територіальні органи Державної інспекції України з питань праці (Держпраці України) в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.</p> <p>Примітки: <i>Посадові особи територіальних органів керуються нормами Положення про Державну інспекцію України з питань праці, затвердженого указом Президента України № 386/2011 від 06.04.2011 р. згідно із наказом Міністерства соціальної політики України від 02.07.2012 №390 «Про затвердження Порядку проведення перевірок посадовими особами Державної інспекції України з питань праці та її територіальних органів»</i> – окремі положення про територіальні органи відсутні</p> <p>4. Держпраці України відповідно до покладених на неї завдань:</p> <p>1) здійснює державний нагляд та контр-</p>

	<p>роль за додержанням підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, виду діяльності, господарювання, фізичними особами, які використовують найману працю та працю фізичних осіб, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування (далі – роботодавці) законодавства про працю з питань трудових відносин, робочого часу та часу відпочинку, нормування праці, оплати праці, надання гарантій і компенсацій, пільг для працівників, які поспонують роботу з навчанням, догляданням трудової дисципліни, умов праці жінок, молоді, інвалідів, надання пільг і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці, забезпечення спеціальним одягом і спеціальним взуттям, засобами індивідуального захисту, мийними та знешкоджувальними засобами, молоком і лікувально-профілактичним харчуванням; проведення обов'язкових медичних оглядів працівників певних категорій; дотримання режимів праці та інших норм законодавства;</p>
<p>торії Автономної Республіки Крим державної політики у сфері соціально-трудова відносин, оплати і належних умов праці, охорони праці, зайнятості, трудової міграції, пенсійного забезпечення, соціального захисту і соціально-го обслуговування населення, зокрема громадян, які постраждали в результаті Чорнобильської катастрофи, ведення обліку осіб, які мають право на пільги за соціальною ознакою.</p> <p>3.2. Забезпечення у межах своїх повноважень дотримання законодавства про працю, зайнятості, загальнодержавне соціальне страхування, пенсійне забезпечення й соціальний захист населення.</p> <p>4. Міністерство відповідно до покладених на нього повноважень реалізує наступні основні функції:</p> <p>4.12. Здійснює державний контроль за своєчасною сплатою заробітної плати працівникам, впровадженням підприємствами усіх форм власності мінімальних державних гарантій з оплати праці, дотриманням підприємствами, закладами й організаціями усіх форм власності, а також фізичними</p>	

<p>особами-підприємцями законодавства з питань зайнятості й соціального захисту населення. (п. 3,4 Положення «Про Міністерство соціальної політики Автономної Республіки Крим», затвердженого Постановою РМ АРК № 68 від 20.03.2011 р. «Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики Автономної Республіки Крим »)</p>	<p>2) здійснює державний нагляд та контроль за дотриманням роботодавцями вимог законодавства про пільги і компенсації працівникам, зайнятим на роботах із шкідливими умовами праці (щодо застосування Списків № 1 і № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятості в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах, Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятості працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці, Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, галузевих переліків важких робіт, робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, зайнятості на яких дає право на підвищену оплату праці, а також надання працівникам підприємств пільг і компенсацій за роботу із шкідливими умовами праці; проведення атестації робочих місць за умовами праці);</p>
--	--

<p>3) здійснює державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про зайнятість населення з питань дотримання прав громадян при прийомі на роботу та працівників при звільненні з роботи; використання праці іноземців та осіб без громадянства; дотримання прав і гарантій щодо працевлаштування осіб, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці;</p> <p>4) здійснює державний нагляд та контроль за дотриманням підприємствами, установами, організаціями, у тому числі громадськими організаціями інвалідів, фізичними особами, які використовують найману працю, законодавства про зайнятість та працевлаштування інвалідів ...</p> <p>5) здійснює контроль за додержанням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування в частині призначення, нарахування та виплати допомоги, компенсацій, надання соціального забезпечення з метою дотримання прав і гарантій застрахованих осіб ...</p>		
--	--	--

			<p>(п. 4 Положення про Державну інспекцію України з питань праці, затвердженого Указом Президента України № 386/2011 від 06.04.2011р.)</p>
<p>3. Міністерство регіонального розвитку та житлово-комунального господарства Автономної Республіки Крим</p> <p>Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю</p>	<p>Міністерство регіонального розвитку та житлово-комунального господарства Автономної Республіки Крим</p> <p>6. Основними завданнями Міністерства є:</p> <p>6.1. У сфері регіонального розвитку: участь у формуванні та реалізації державної політики в сфері регіонального розвитку. ;</p> <p>7. Міністерство відповідно до покладених на нього завдань:</p> <p>16) здійснює в межах наданих повноважень контроль за дотриманням законодавства України у сфері житлово-комунального господарства на території Автономної Республіки Крим;</p> <p>24) здійснює прийняття й підготовку документів щодо ліцензування державної діяльності; щодо централізованого водопостачання й водовідведення; вироблення теплової енергії, транспорту-</p>	<p>1) Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю в Автономній Республіці Крим</p> <p>2) Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю у м. Севастополі</p> <p>3. Основними завданнями інспекції державного архітектурно-будівельного контролю є участь у реалізації державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю, контролю у сфері житлово-комунального господарства</p> <p>4. Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю відповідно до покладених на неї завдань:</p> <p>6) відповідно до законодавства видає суб'єктам господарювання ліцензії на</p>	

	<p>вання її магістральними та місцевими (розподільними) тепловими мережами, постачання теплової енергії (окрім зазначених видів господарської діяльності у сфері теплопостачання, коли теплова енергія виробляється на теплоелектроцентралях, когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або відновлених джерел енергії), у межах наданих повноважень здійснює контроль за виконанням суб'єктами господарювання ліцензійних умов;</p> <p>35) здійснює в межах своєї компетенції контроль за станом експлуатації й утриманням житлового фонду та об'єктів комунального господарства усіх форм власності;</p> <p>(п. 6, 7 Положення про Міністерство регіонального розвитку й житлово-комунального господарства Автономної Республіки Крим затвердженого Постановою Ради Міністрів АРК «Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку й житлово-комунального господарства Автономної Республіки Крим» від 01.03.2011 № 74)</p>	<p>провадження господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури, анулює зазначені ліцензії, вчиняє інші дії щодо виданих ліцензій, у межах, визначених нормативно-правовими актами;</p> <p>10) проводить перевірки: дотримання суб'єктами у сфері житлово-комунального господарства державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою, за винятком контролю у сфері квітково-декоративного насадництва; ... дотримання суб'єктами у сфері житлово-комунального господарства державних стандартів, правил і норм у сфері поводження з побутовими відходами; дотримання суб'єктами у сфері житлово-комунального господарства правил і норм технічної експлуатації житлових будинків, користування прибудинко-</p>
--	--	--

<p>вими територіями та правил користування приміщеннями житлових будинків і гуртожитків;</p>		
<p>дотримання виконавцями/виробниками житлово-комунальних послуг правил технічної експлуатації систем водопостачання, каналізації та теплопостачання, якості житлово-комунальних послуг (крім суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання, що проводять діяльність на суміжних ринках у сфері централізованого теплопостачання, водопостачання та водовідведення і є ліцензіатами національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, та суб'єктів господарювання, що здійснюють комбіноване виробництво теплової і електричної енергії та/або використовують нетрадиційні чи поновлювані джерела енергії);</p> <p>(п. 3,4 «Положення про Інспекцію державного архітектурно-будівельного контролю в Автономній Республіці Крим» затверджене Наказом Державної архітектурно-будівельної інспекції України № 22 від 02.06.2011р.)</p>		

	Республіканські комітети		
4.	Республіканський комітет із земельних ресурсів Автономної Республіки Крим Територіальні органи Держземагенства в Автономній Республіці Крим	<p>Республіканський комітет з земельних ресурсів Автономної Республіки Крим</p> <p>3. участь у здійсненні державних, галузевих програм та організація розробки й виконання регіональних програм з питань розвитку і регулювання земельних відносин, встановлення меж Автономної Республіки Крим, району, міста, району в місті, села і селища, регіонального використання земель, їх відтворення та охорони, проведення моніторингу земель, ведення державного земельного кадастру, територіального планування;</p>	<p>Територіальні органи Держземагенства в Автономній Республіці Крим</p> <p>4. Управління (Відділ) відповідно до покладених на нього завдань: 4.4. Бере участь у розробленні та виконанні галузевих, регіональних та місцевих програм з питань регулювання земельних відносин, регіонального використання земель, їх відтворення та охорони, землеустрою, встановлення меж району, міста, району в місті, села і селища, у проведенні моніторингу земель, веденні державного земельного кадастру, територіальному плануванні, впровадженні географічних інформаційних систем, здійсненні топографічної і картографічної діяльності.</p>
		<p>участь у розробці та здійсненні заходів щодо розвитку ринку земель; здійснення землеустрою та проведення моніторингу земель; (див. вище)</p>	<p>4.9. Бере участь у підготовці та здійсненні заходів щодо розвитку ринку земель. 4.11. Здійснює землеустрій відповідно до Закону України «Про Землеустрій», у тому числі забезпечує проведення інвентаризації земель.</p>

	<p>повітря, ліси, тваринний і рослинний світ), проведення моніторингу навколишнього природного середовища, поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами, екологічної та в межах своєї компетенції радіаційної безпеки, запобігання та розв'язання національної екологічної мережі;</p> <p>- здійснення комплексного управління та регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища, національного використання природних ресурсів, забезпечення екологічної та радіаційної безпеки, охорони та використання природно-заповідного фонду Автономної Республіки Крим та національної екологічної мережі;</p>	<p>атмосферне повітря, ліси, тваринний і рослинний світ), поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами, екологічної та в межах своєї компетенції радіаційної безпеки, запобігання та використання екологічної мережі;</p> <p>- здійснення управління та регулювання у сферах охорони навколишнього природного середовища, національного використання природних ресурсів, забезпечення екологічної та в межах своєї компетенції радіаційної безпеки, у сфері поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), пестицидами та агрохімікатами, організації охорони і використання території та об'єктів природно-заповідного фонду України, формування, збереження та використання екологічної мережі;</p>
<p>4. Рескомприроди Криму відповідно до покладених на нього завдань: 1) здійснює у межах своїх повноважень</p>		<p>4. Управління відповідно до покладених на нього завдань: 4.1. Здійснює у межах своїх повноважень</p>

	<p>комплексне управління та регулювання в галузі охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної та в межах своєї компетенції радіаційної безпеки;</p> <p>2) координує діяльність органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, районних державних адміністрацій в Автономній Республіці Крим, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, закладів та організацій у сфері охорони навколишнього природного середовища, за виконанням власних повноважень Автономної Республіки Крим, а також державних виконавчих функцій, делегованих відповідно з Конституцією України;</p> <p>4) організовує та проводить відповідно до законодавства державну екологічну експертизу;</p>	<p>жень комплексне управління та регулювання, координує діяльність місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, забезпечення екологічної та у межах своєї компетенції радіаційної безпеки.</p> <p>4.2. Організовує та проводить державну екологічну експертизу у рамках комплексної державної експертизи та у відокремленому порядку від-</p>
--	---	--

<p>повідно до законодавства на відповідній території</p>	<p>8) приймає участь у роботі державних комісій з прийняття в експлуатацію об'єктів виробничого, житлово-комунального призначення та других об'єктів;</p> <p>9) подає для затвердження Радою Міністрів Автономної Республіки Крим проекти лімітів використання природних ресурсів місцевого значення, на утворення та розміщення відходів, контролює виконання умов виданих дозволів та ліцензій, припиняє або анулює їх дію;</p> <p>10) затверджує нормативи гранично допустимого скидання забруднюючих речовин до водних об'єктів;</p> <p>11) узгоджує в установленому порядку видачу дозволів (ліцензій) на спеціальне використання природних ресурсів, дозволи на викиди та скидання забруднюючих речовин у навколишнє при-</p>	<p>4.3. Бере участь у роботі державних комісій з приймання в експлуатацію об'єктів виробничого, житлово-комунального призначення та житлових ма-сивів.</p> <p>4.4. Подає на затвердження відповідними областними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями проекти лімітів: використання природних ресурсів місцевого значення, утворення та розміщення відходів у навколишньому природному середовищі.</p> <p>4.5. Затверджує нормативи гранично допустимого скидання забруднюючих речовин до водних об'єктів.</p> <p>4.6. Видає в установленому порядку дозволи на спеціальне використання природних ресурсів, дозволи на спеціальне водокористування в разі використання води з водних об'єктів</p>
--	---	---

	<p>родне середовище, на розміщення та здійснення інших операцій у сфері поводження з відходами, контроле виконання умов виданих дозволів, лімітів, квот, приймає рішення щодо зупинення їх дії або анулювання;</p> <p>14) приймає участь в організації регіонального моніторингу навколишнього природного середовища, забезпечує діяльність національної екологічної інформаційної системи на території Автономної Республіки Крим, здійснює нагляд та інструментально-лабораторний контроль за забрудненням навколишнього природного середовища, підтримує функціонування національної системи моніторингу навколишнього природного середовища;</p> <p>16) приймає участь у розробці, реалізації та контролі за виконанням екологічних програм Автономної Республіки Крим та місцевих екологічних програм, програм забезпечення екологічної та</p>	<p>загальнодержавного значення, дозволи на викиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, дозволи на розміщення та здійснення інших операцій у сфері поводження з відходами, приймає відповідні рішення щодо зупинення їх дії або анулювання.</p> <p>4.9. Організовує регіональний моніторинг навколишнього природного середовища, забезпечує функціонування державної системи моніторингу довілля на регіональному рівні.</p> <p>4.11. Бере участь у розробці, реалізації та контролі за виконанням державних та місцевих програм охорони навколишнього природного середовища.</p>
--	---	--

	<p>в межах своєї компетенції радіаційної безпеки, програм;</p> <p>17) щорічно готує спільно з іншими органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим, природоохоронними закладами та суспільними організаціями доповідь про стан навколишнього природного середовища в Автономній Республіці Крим, подає її центральному органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів, Верховній Раді Автономної Республіки Крим, Раді Міністрів Автономної Республіки Крим;</p> <p>19) сприяє організації екологічного виховання та освіти громадян, діяльності екологічних об'єднань громадян, рухів, тощо;</p> <p>20) приймає заходи щодо підбору та розстановки кадрів в екологічній сфері, їх підготовці та підвищенню кваліфікації;</p> <p>(«Положення про Республіканський комітет Автономної Республіки Крим</p>	<p>4.12. Готує щорічно спільно з відповідними органами виконавчої влади та подає до Мінприроди, обласної ради, Київської та Севастопольської міських рад доповідь про стан навколишнього природного середовища області, міста Києва та Севастополя.</p> <p>4.13. Сприяє екологічній освіті та екологічному вихованню громадян, діяльності екологічних об'єднань громадян, рухів тощо.</p> <p>4.14. Забезпечує в межах своїх повноважень підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації працівників.</p> <p>(«Положення про Державне управління охорони навколишнього природного</p>	
--	--	---	--

		<p>з охорони навколишнього природного середовища», затверджене постановою Ради Міністрів Автономної Республіки Крим «Про затвердження Положення про Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з охорони навколишнього природного середовища» від 09.08.2005 року № 359)</p>	<p>середовища в областях, містах Києві та Севастополі» затверджене наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 19.12.2006р. № 548 «Про затвердження Положення про Державне управління охорони навколишнього природного середовища в областях, містах Києві та Севастополі та Положення про Державну екологічну інспекцію в областях, містах Києві та Севастополі»)</p>
<p>6. Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з будівництва та архітектури</p> <p>Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю</p>	<p>Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з будівництва та архітектури</p> <p>6. Основними завданнями Комітету є:</p> <p>- участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері будівництва, архітектури та градобудівництва;</p> <p>- у межах повноважень забезпечення контролю за дотриманням законодавства, державних стандартів, норм та</p>	<p>1) Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю в Автономній Республіці Крим</p> <p>2) Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю у м. Севастополі</p> <p>3. Основними завданнями інспекції державного архітектурно-будівельного контролю є участь у реалізації державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю</p> <p>4. Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю відповідно до покладених на неї завдань:</p>	

	<p>правил, технічних умов, затверджених проектних рішень суб'єктами градобудівельної діяльності (незалежно від форм власності) при забудові територій, населених пунктів та розміщенні об'єктів житлово-комунального, виробничого та іншого призначення;</p> <p>7. Комітет відповідно до покладених на нього завдань:</p> <p>14) здійснює у межах наданих повноважень контроль за дотриманням законодавства України у сфері будівництва, архітектури та градобудівництва на території Автономної Республіки Крим (п.6,7 Положення про Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з будівництва та архітектури, затверджене постановою Ради Міністрів Автономної Республіки Крим № 75 від 01.03.2011 року «Про затвердження Положення про Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з будівництва та архітектури»)</p>	<p>10) проводити перевірки: відповідності виконання підготовчих та будівельних робіт, будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, що застосовуються у будівництві, вимогам державних стандартів, будівельних норм і правил, технічним умовам, затвердженим проектним вимогам, рішенням;</p>	<p>дотримання суб'єктами у сфері житлово-комунального господарства державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою...</p> <p>(п. 3, 4 «Положення про Інспекцію державного архітектурно-будівельного контролю в Автономній Республіці Крим» затверджене Наказом Державної архітектурно-будівельної інспекції України № 22 від 02.06.2011)</p>
<p>7. Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з транспорту та зв'язку</p>	<p>Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з транспорту та зв'язку</p>	<p>територіальні органи Державної інспекції з безпеки на наземному транспорті - Управління Укртрансінспекції</p>	

<p>територіальні органи Державної інспекції з безпеки на наземному транспорті</p>	<p>6. Республіканський комітет відповідно до покладених на нього завдань:</p> <p>23) забезпечує у межах своєї компетенції контроль за перевезенням пасажирів, вантажів, багажу та пошти, безпекою руху транспортних засобів, технічного експлуатацією рухомого складу;</p> <p>35) у межах своєї компетенції здійснює контроль за організацією та безпекою пасажирських перевезень на території Автономної Республіки Крим;</p> <p>38) у межах своєї компетенції здійснює контроль за наданням населенню послуг мережами автостанцій, поштового зв'язку та телекомунікаційними мережами, морськими портами та портопунктами, аеровокзалами, залізничними вокзалами та станціями відповідно встановлених нормативів:</p> <p>(Положення про Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з транспорту та зв'язку, затверджене постановою Ради Міністрів Автономної Республіки Крим № 70 від 01.03.2011)</p>	<p>ції в Автономній Республіці Крим; Управління Укртрансінспекції у м. Севастополі</p> <p>4. Укртрансінспекція України відповідно до покладених на неї завдань:</p> <p>10) здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства, норм та стандартів на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті;</p> <p>4.2. Укртрансінспекція України у сфері автомобільного та міського електричного транспорту:</p> <p>7) здійснює державний контроль і нагляд за дотриманням вимог нормативно-правових актів щодо забезпечення безпеки на автомобільному транспорті; (Положення «Про Державну інспекцію України з безпеки на наземному транспорті», затверджене Указом Президента України від 6 квітня 2011 року N 387/2011 «Про Положення про Державну інспекцію України з безпеки на наземному транспорті»)</p>
---	---	---

РОЗДІЛ 6. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМКІВ РЕФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Реформування територіальної організації влади в Україні набуває надзвичайної актуальності з огляду на проблемність подальшого розвитку публічної влади за існуючих політико-правових та соціально-економічних умов. Не менш важливим воно є і з точки зору підвищення ефективності публічно-владного управління Автономної Республіки Крим, забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Значне коло інституційних, правових, матеріально-фінансових, соціальних проблем, що накопичувалися тривалий час у даній сфері, потребують свого розв'язання, що можливо лише у разі системного реформування територіальної організації влади в державі. Дана задача набуває особливої важливості саме зараз, коли розпочато процес з оновлення тексту Конституції України, адже чимало заходів з реформування територіальної організації публічної влади вимагатиме внесення відповідних змін до Основного Закону України.

Системність, вираженість та поступальність правової політики держави у сфері Автономної Республіки Крим вимагає також розробки та ухвалення й спеціального документу, який би визначив концептуальні засади такої політики, основні напрямки комплексної модернізації законодавства про Автономну Республіку Крим. На сьогоднішній день програмні документи, присвячені проблемам регіональної політики, є доволі застарілими і фактично мало виконуваними. Аналіз їх свідчить про намагання владних інституцій «заплющити очі» на специфіку такого регіону, як Крим, максимально узагальнивши засади державної регіональної політики. Як наслідок стосовно Автономної Республіки Крим відповідних документів концептуального характеру

взагалі не приймалося. Такий документ має бути покладений в основу правової діяльності вищих органів державної влади, підготовлюватися при широкому залученні представників Верховної Ради та Ради міністрів Автономної Республіки Крим, наукової громади.

На сьогоднішній день проводиться активна робота з підготовки та опрацювання Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, невід'ємною складовою якої стали питання удосконалення організації публічної влади в Автономній Республіці Крим. В цілому проект характеризується всебічною обґрунтованістю, зваженістю підходів, спрямований на забезпечення системного розв'язання проблем територіального розвитку. Сильною стороною його є й те, що в основу усіх напрямків реформування покладений принцип гуманізму та соціальної державності – адже будь-яка реформа, і в першу чергу реформа територіальної організації влади, набуває демократичного значення лише тоді, коли спрямована на гарантування найвищої соціальної цінності людини, забезпечення найбільш сприятливих для розвитку людини умов.

Разом з цим слід відмітити, що питанням організації та здійснення влади Автономної Республіки Крим розробники Концепції, на жаль, приділяють незначну увагу. У зв'язку з цим запропоновані зміни та доповнення до останньої редакції Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (станом на 15.08.2012р. Редакція №6), що наведені у наступній таблиці.

Пропозиції до проекту Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні

Шляхи і способи розв'язання проблеми	
<p>...</p> <p>- розмежування повноважень між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах децентралізації влади;</p> <p>- встановлення механізмів державного контролю за законністю рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню адміністративних та соціальних послуг;</p> <p>...</p>	<p>- розмежування повноважень між органами влади Автономної Республіки Крим на території Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах децентралізації влади;</p> <p>- встановлення механізмів державного контролю, а також контролю з боку органів влади Автономної Республіки Крим на території Автономної Республіки Крим, за законністю рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню адміністративних та соціальних послуг;</p>
Завдання реформи	
<p>...</p> <p>1.2. Для забезпечення доступності та якості адміністративних та соціальних послуг має бути проведено оптимальний розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом субсидиарності та децентралізації.</p> <p>...</p>	<p>1.2. Для забезпечення доступності та якості адміністративних та соціальних послуг має бути проведено оптимальний розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою, а також органами влади Автономної Республіки Крим на території Автономної Республіки Крим, за принципом субсидиарності та децентралізації»;</p>
<p>...</p> <p>1.4. Для забезпечення оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування,</p>	<p>1.4. Для забезпечення оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування,</p>

<p>вноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою:</p> <p>...</p> <p>- забезпечується ефективний державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування Конституції та законів України.</p>	<p>органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою а також органами влади Автономної Республіки Крим на території Автономної Республіки Крим.</p> <p>- забезпечується ефективний державний контроль, а також контроль з боку органів влади Автономної Республіки Крим на території Автономної Республіки Крим, за дотриманням органами місцевого самоврядування Конституції та законів України.</p>
<p>...</p> <p>2. Визначення обгрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади, а також органів влади Автономної Республіки Крим, здатної забезпечити доступність та якість адміністративних та соціальних послуг, що надаються цими органами.</p> <p>...</p>	<p>2. Визначення обгрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади, а також органів влади Автономної Республіки Крим, здатної забезпечити доступність та якість адміністративних та соціальних послуг, що надаються цими органами.</p>
<p>...</p> <p>2.2. Функціонування на кожному з рівнів адміністративно-територіального устрою відповідних органів місцевого самоврядування та (або) місцевих органів виконавчої влади:</p> <p>...</p>	<p>2.2. Функціонування на кожному з рівнів адміністративно-територіального устрою відповідних органів публічної влади, органів місцевого самоврядування та (або) місцевих органів виконавчої влади:</p> <p>...</p> <p>- базовий рівень – сільська, селищна, міська ради та їх виконавчі органи, представництва (представники) окремих органів виконавчої влади;</p> <p>- районний рівень – районні ради та їх виконавчі органи, районні держадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади;</p>

<p>- регіональний рівень – Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада Міністрів АРК, обласні ради та їх виконавчі органи, обласні держадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади;</p> <p>...</p>	
<p>5. Встановлення механізмів державного контролю за законністю рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню адміністративних та соціальних послуг.</p> <p>...</p> <p>5.2. За місцевими державними адміністраціями закріплюється нагляд за законністю рішень органів місцевого самоврядування з правом їх зупинення та одночасним зверненням до суду.</p> <p>...</p>	<p>5. Встановлення механізмів державного контролю, а також контролю з боку органів влади Автономної Республіки Крим на території Автономної Республіки Крим, за законністю рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню адміністративних та соціальних послуг.</p> <p>5.2. За місцевими державними адміністраціями, а також Радою міністрів Автономної Республіки Крим на території Автономної Республіки Крим, закріплюється нагляд за законністю рішень органів місцевого самоврядування з правом їх зупинення та одночасним зверненням до суду.</p>
<p>Реалізація Концепції здійснюється двома етапами.</p> <p>На першому підготовчому етапі (2012 - 2014 рр.) передбачається:</p> <p>...</p> <p>уніфікувати та стандартизувати адміністративні та соціальні послуги, що надаються населенню органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, виходячи із принципів максимальної доступності послуг для їх споживачів та забезпечити на законодав-</p>	<p>системно оновити законодавчу базу діяльності органів влади Автономної Республіки Крим;</p> <p>вдосконалити правове регулювання статусу Автономної Республіки Крим;</p> <p>уніфікувати та стандартизувати адміністративні та соціальні послуги, що надаються населенню органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади, органами влади Автономної Республіки Крим, виходячи із принципів максимальної доступності послуг для</p>

<p>чому рівні умови для їх належного фінансування; створити постійно-діючі робочі групи з підготовки, популяризації та проведення реформи місцевого самоврядування в кожному регіоні з залученням до їх роботи науковців, краєзнавців, представників громадських об'єднань, органів місцевого самоврядування;</p> <p>На другому етапі впровадження (2015—2017 рр.) передбачається:</p> <p>...</p> <p>завершити формування законодавчої бази діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на новій територіальній основі з визначенням повноважень та їх ресурсного забезпечення відповідно до вимог цієї Концепції;</p> <p>...</p>	<p>їх споживачів та забезпечити на законодавчому рівні умови для їх належного фінансування;</p>
<p>...</p> <p>забезпечення визначення на законодавчому рівні порядку здійснення місцевими органами виконавчої влади контролю за виконанням органами місцевого самоврядування Конституції і законів України;</p> <p>...</p>	<p>завершити формування законодавчої бази діяльності органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади на новій територіальній основі, а також органів влади Автономної Республіки Крим, з визначенням повноважень та їх ресурсного забезпечення відповідно до вимог цієї Концепції;</p>
<p>Реформування місцевого самоврядування передбачає:</p>	
<p>...</p> <p>забезпечення визначення на законодавчому рівні порядку здійснення місцевими органами виконавчої влади контролю за виконанням органами місцевого самоврядування Конституції і законів України;</p> <p>...</p>	<p>забезпечення визначення на законодавчому рівні порядку здійснення місцевими органами виконавчої влади та органами влади Автономної Республіки Крим контролю за виконанням органами місцевого самоврядування Конституції і законів України;</p>
<p>Реформування територіальної організації влади передбачає:</p>	
<p>...</p> <p>виконання територіальними органами центральних органів виконавчої влади на відповідній території функцій із здійснення контролю за дотриманням у визначенні</p>	<p>виконання територіальними органами центральних органів виконавчої влади на відповідній території, а також Радою міністрів Автономної Республіки Крим</p>

<p>них сферах вимог законодавства, надання адміністративних та соціальних послуг населенню та юридичним особам; ...</p>	<p>на території Автономної Республіки Крим, функцій із здійснення контролю за дотриманням у визначених сферах вимог законодавства, надання адміністративних та соціальних послуг населенню та юридичним особам;</p>
<p>Очікувані результати</p>	
<p>Реалізація Концепції сприятиме: ... забезпеченню розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування базового та регіонального рівня, місцевими держадміністраціями та територіальними органами центральних органів виконавчої влади.</p>	<p>забезпеченню розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування базового та регіонального рівня, місцевими держадміністраціями, територіальними органами центральних органів виконавчої влади та органами влади Автономної Республіки Крим; формуванню ефективного механізму здійснення публічної влади на території Автономної Республіки Крим.</p>

Висновки

Проведене дослідження дозволило системно та всебічно проаналізувати правові проблеми регламентації компетенції Автономної Республіки Крим, її органів та посадових осіб. Був здійснений аналіз чинного законодавства України на відповідність Конституції Автономної Республіки Крим щодо функціонування органів влади Автономії на території Автономної Республіки Крим. За напрямками дослідження були одержані такі основні результати.

У сфері конституційно-правового та законодавчого регулювання статусу Автономної Республіки Крим обґрунтовано необхідність збереження особливого правового статусу Автономії у складі України, посилення його конституційних гарантій та конституційно-правового виокремлення системи органів влади Автономної Республіки Крим у самостійну підсистему органів публічної влади, наведені пропозиції щодо й інших шляхів удосконалення конституційно-правової регламентації функціонування Автономної Республіки Крим. Зазначено, що оновлені засади конституційно-правового статусу Автономії мають знайти своє продовження у низці конституційних законів. Вивчення норм Конституції Автономної Республіки Крим на відповідність нормам Конституції України дозволило констатувати, що цей акт в цілому відповідає Конституції України, закладає правові основи розвитку економіки та інших сфер життєдіяльності населення Автономної Республіки Крим, але й разом з цим встановити деякі положення, які є недостатньо визначеними, такими, що допускають їх різне розуміння і тлумачення, а тому вимагають свого подальшого удосконалення, рекомендації щодо якого були наведені. Також наголошено на необхідності врахувати у тексті Конституції Автономної Республіки Крим низку положень так званих «статутних» законів України, прийнятих з метою визначення статусу органів влади Автономії, які на сьогоднішній день не знайшли свого відбиття у нормах Конституції. Викладені пра-

вові прогалини Конституції Автономії та колізії правового регулювання між нормами Конституції та нормами законів України.

Важливе значення для подолання значного числа колізій між нормами Конституції Автономної Республіки Крим та законів України, що регулюють питання, віднесені до відання Автономії, а також для розвитку конституційно-правової теорії та практики законотворення має питання правової природи та місця Конституції Автономної Республіки Крим в системі законодавства України. Воно не одержало чіткого нормативно-правового визначення у діючому законодавстві. Разом з цим системний аналіз положень Конституції України та законів України, дозволив встановити, що Конституція Автономної Республіки Крим як акт, що має особливу конституційно-правову природу, установчого, статутного, спеціального характеру, повинна мати пріоритетне, після Основного Закону України, регулятивне значення у питаннях власної компетенції Автономної Республіки Крим. Наголошено на необхідності конституційно-правового розв'язання даної проблеми.

Вельми гострими на сьогоднішній день є проблеми відповідності правового регулювання повноважень Автономної Республіки Крим нормами Конституції Автономної Республіки Крим та галузевого законодавства України. Не дивлячись на конституційно-правове визначення предмету нормативного регулювання і повноважень, віднесених до власного відання Автономної Республіки Крим, галузевий механізм забезпечення таких повноважень ще повністю не сформований. Встановлено також, що одним з недоліків правової регламентації власної компетенції Автономної Республіки Крим є високий ступінь узагальненості формулювання предметів відання, зокрема, у сфері нормотворчої діяльності. Комплексний аналіз правового регулювання повноважень Автономної Республіки Крим, її органів влади, посадових осіб нормами Конституції Автономної Республіки Крим та галузевого законодавства України дозволив виокремити ті повноваження Автономії, які на сьогоднішній день не врахова-

ні у галузевих законах України та відомчих актах або враховані лише частково, а також визначити рекомендації з усунення виявлених недоліків правового регулювання. Крім того, внесені пропозиції щодо запровадження правових та організаційних інститутів і процедур запобігання та усунення фактів нехтування законодавцем повноваженнями Автономної Республіки Крим при прийнятті поточних законів.

Окремі пропозиції щодо внесення змін та доповнень до чинних законодавчих та підзаконних правових актів з питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим, наведені у наступній таблиці.

Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до чинних законодавчих та підзаконних правових актів з питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим

Стаття закону або пункт підзаконного нормативно-правового акту	Чинна редакція норми закону або підзаконного нормативно-правового акту	Пропонована редакція норми закону або підзаконного нормативно-правового акту
<p>Ч.3 ст.12 Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»</p>	<p>Повноваження щодо визначення та реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики здійснюють:</p> <p>Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні ...</p> <p>Президент України як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина ...</p> <p>Рада національної безпеки і оборони України як контролюючий та координуючий орган у сфері національної безпеки і оборони при Президентові України ...</p> <p>Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади ...</p> <p>центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи...</p> <p>органи місцевого самоврядування...</p>	<p>Повноваження щодо визначення та реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики здійснюють:</p> <p>Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні ...</p> <p>Президент України як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина ...</p> <p>Рада національної безпеки і оборони України як контролюючий та координуючий орган у сфері національної безпеки і оборони при Президентові України ...</p> <p>Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади ...</p> <p>центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи...</p> <p><u>Верховна Рада Автономної Республіки Крим та Рада міністрів Автономної Республіки</u></p>

	<p>Ст.30 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»</p>	<p>Верховна Рада Автономної Республіки Крим, місцеві ради, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади щодо наукової та науково-технічної діяльності відповідно до їх компетенції:</p> <p>забезпечують виконання державних цільових наукових та науково-технічних програм;</p> <p>розробляють та організують виконання регіональних (територіальних) програм науково-технічного розвитку;</p> <p>створюють місцеві інноваційні фонди відповідно до законодавства України;</p> <p>сприяють розвитку технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів;</p> <p>залучають відповідні наукові установи (за їх згодою) до вирішення проблем науково-технічного розвитку регіону.</p>	<p><u>Бліки Крим з питань, які стосуються Автономної Республіки Крим</u></p> <p>органи місцевого самоврядування...</p>
	<p>Верховна Рада Автономної Республіки Крим, місцеві ради, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади щодо наукової та науково-технічної діяльності відповідно до їх компетенції:</p> <p>забезпечують виконання державних цільових наукових та науково-технічних програм;</p> <p>розробляють та організують виконання регіональних (територіальних) програм науково-технічного розвитку;</p> <p>створюють місцеві інноваційні фонди відповідно до законодавства України;</p> <p>сприяють розвитку технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів;</p> <p>залучають відповідні наукові установи (за їх згодою) до вирішення проблем науково-технічного розвитку регіону.</p> <p><u>Верховна Рада Автономної Республіки Крим визначає також напрями розвитку науки і техніки в Автономній Республіці Крим, затверджує республіканські програми науково-технічного розвитку Автоном-</u></p>		

<p>ної Республіки Крим відповідно до пріоритетних напрямів та загальнодержавних програм науково-технічного розвитку України, затверджених Верховною Радою України</p>		
<p>Спеціальні (вільні) економічні зони створюються Верховною Радою України за ініціативою Президента України, Кабінету Міністрів України або місцевих Рад народних депутатів України та місцевої державної адміністрації.</p> <p>У разі створення спеціальної (вільної) економічної зони за ініціативою Президента України або Кабінету Міністрів України відповідне рішення може бути прийнято лише після одержання письмової згоди відповідної місцевої Ради народних депутатів України та місцевої державної адміністрації, на території якої передбачається розташувати спеціальну (вільну) економічну зону.</p> <p>У разі коли ініціатива у створенні спеціальної (вільної) економічної зони належить місцевим Радам народних депутатів та місцевим державним адміністраціям, вони подають відповідну пропозицію Кабінету Міністрів України.</p> <p>Кабінет Міністрів України повинен розглянути пропозицію про створення спеці-</p>	<p>Спеціальні (вільні) економічні зони створюються Верховною Радою України за ініціативою Президента України, Кабінету Міністрів України або місцевих Рад народних депутатів України та місцевої державної адміністрації.</p> <p>У разі створення спеціальної (вільної) економічної зони за ініціативою Президента України або Кабінету Міністрів України відповідне рішення може бути прийнято лише після одержання письмової згоди відповідної місцевої Ради народних депутатів України та місцевої державної адміністрації, на території якої передбачається розташувати спеціальну (вільну) економічну зону.</p> <p>У разі коли ініціатива у створенні спеціальної (вільної) економічної зони належить місцевим Радам народних депутатів та місцевим державним адміністраціям, вони подають відповідну пропозицію Кабінету Міністрів України.</p> <p>Кабінет Міністрів України повинен роз-</p>	<p>Ст.5 Закону України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»</p>

	<p>альної (вільної) економічної зони у шестидесятиденний строк з дня її надходження і подати висновок з цього питання до Верховної Ради України.</p> <p>Пропозиції щодо зміни статусу і території спеціальної (вільної) економічної зони подаються в порядку, передбаченому цим Законом для створення спеціальної (вільної) економічної зони.</p> <p>Загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон в Республіці Крим визначаються згідно з Законом України «Про розмежування повноважень між органами державної влади України і Республіки Крим»</p>	<p>альної (вільної) економічної зони у шестидесятиденний строк з дня її надходження і подати висновок з цього питання до Верховної Ради України.</p> <p>Пропозиції щодо зміни статусу і території спеціальної (вільної) економічної зони подаються в порядку, передбаченому цим Законом для створення спеціальної (вільної) економічної зони.</p> <p>Спеціальні (вільні) економічні зони в Автономній Республіці Крим створюються Верховною Радою Автономної Республіки Крим за поданням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, районних державних адміністрацій та місцевих рад, які створені на території Автономної Республіки Крим. Забезпечення функціонування спеціальних (вільних) економічних зон в Автономній Республіці Крим здійснюється Радою міністрів Автономної Республіки Крим та іншими органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим.</p>
<p>Ч.ч.1, 2 ст.10 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»</p>	<p>До органів місцевого управління зовнішньоекономічною діяльністю належать:</p> <ul style="list-style-type: none"> - місцеві Ради народних депутатів України та їх виконавчі і розпорядчі органи; - територіальні підрозділи (відділення) 	<p>До органів місцевого управління зовнішньоекономічною діяльністю належать:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим та інші органи виконавчої влади

	<p>органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.</p> <p>Компетенція органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів визначається цим Законом та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»</p>	<p><u>Автономної Республіки Крим</u>;</p> <p>- місцеві Ради народних депутатів України та їх виконавчі і розпорядчі органи;</p> <p>- територіальні підрозділи (відділення) органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.</p> <p><u>Компетенція Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим та інших органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим визначається Конституцією Автономної Республіки Крим, цим Законом, Законом України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим» та Законом України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим»</u></p> <p>Компетенція органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів визначається цим Законом та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»</p>
<p>Ч.9 ст.16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»</p>	<p>Рішення про застосування режиму ліцензування експорту (імпорту) товарів, у тому числі встановлення квот (кількісних або інших обмежень), приймається Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики з визначенням переліку конкретних товарів, експорт (імпорт) яких</p>	<p>Рішення про застосування режиму ліцензування експорту (імпорту) товарів, у тому числі встановлення квот (кількісних або інших обмежень), приймається Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики з визначенням переліку конкретних товарів, експорт (імпорт) яких</p>

	<p>підлягає ліцензуванню, періоду дії ліцензування та кількісних або інших обмежень щодо кожного товару.</p>	<p>Рішення про квотування експорту продукції, яка виробляється у Автономній Республіці Крим, приймається Радою міністрів Автономної Республіки Крим за погодженням з Кабінетом Міністрів України.</p>
<p>Ч.2 ст.272 Митного кодексу України</p>	<p>Встановлення нових та зміна діючих ставок ввізного мита, визначених Митним тарифом України, здійснюються Верховною Радою України шляхом прийняття законів України</p>	<p>Встановлення нових та зміна діючих ставок ввізного мита, визначених Митним тарифом України, здійснюються Верховною Радою України шляхом прийняття законів України</p> <p>За погодженням з Кабінетом Міністрів України участь в регулюванні мита на імпорتنі товари, які завозяться в Автономну Республіку Крим, бере Рада міністрів Автономної Республіки Крим</p>
<p>Ч.1 ст.29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»</p>	<p>Карантин встановлюється та відміняється Кабінетом Міністрів України за поданням головного державного санітарного лікаря України.</p>	<p>Карантин встановлюється та відміняється Кабінетом Міністрів України за поданням головного державного санітарного лікаря України.</p> <p>В Автономній Республіці Крим карантин встановлюється та відміняється Радою міністрів Автономної Республіки Крим за поданням головного державного санітарного лікаря Автономної Республіки Крим</p>

<p>Ч. 1 ст.66 Бюджетного кодексу України</p>	<p>Для забезпечення реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм Автономної Республіки Крим, територіальних громад до доходів бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать: ...</p> <p>2) 50 відсотків збору за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування;</p> <p>3) 50 відсотків збору за спеціальне використання води (крім збору за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення), що зараховується до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів користувачами води за місцем її забору;</p> <p>4) 50 відсотків плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (крім плати за користування надрами в межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони);</p>	<p>Для забезпечення реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм Автономної Республіки Крим, територіальних громад до доходів бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать:</p> <p>...</p> <p>2) <u>збір</u> за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування;</p> <p>3) <u>збір</u> за спеціальне використання води (крім збору за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення), що зараховується до бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів користувачами води за місцем її забору;</p> <p>4) <u>плата</u> за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (крім плати за користування надрами в межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони);</p>
<p>П.а ч.1 ст.7 Земельного кодексу України</p>	<p>До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим у галузі земельних відносин на території республіки належить:</p>	<p>До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим у галузі земельних відносин на території республіки належить:</p>

	а) розпорядження землями, що знаходяться у спільній власності територіальних громад.	а) розпорядження землями, що знаходяться у <u>республіканській власності населення Автономної Республіки Крим</u>
Ч.10 ст.7 Закону України «Про міліцію»	Заступник Міністра внутрішніх справ України - начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим призначається на посаду за поданням Прем'єр-міністра України та звільняється з посади Президентом України.	Заступник Міністра внутрішніх справ України - начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України, погодженим з Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим та Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим.
Підп.13 п.11 Положення Про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011р. №383/2011	Міністр внутрішніх справ України призначає на посади та звільняє з посад начальників головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, їх перших заступників і заступників; призначає на посади та звільняє з посад начальників районних, районних в містах, міських управлінь (відділів), лінійних управлінь (відділів)	Міністр внутрішніх справ України призначає на посади та звільняє з посад начальників головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, їх перших заступників і заступників; призначає на посади та звільняє з посад начальників районних, районних в містах, міських управлінь (відділів), лінійних управлінь (відділів). Призначення на вказані посади та звільнення з вказаних посад в Автономній Республіці Крим здійснюється за погодженням з Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим та Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

<p>Підп. 17 п.11 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011 року № 395/2011</p>	<p>Міністр юстиції призначає на посади за погодженням із головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів Мін'юсту України, призначає на посади та звільняє з посад заступників керівників його територіальних органів;</p>	<p>Міністр юстиції призначає на посади за погодженням із головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів Мін'юсту України, <u>за погодженням з Верховною Радою Автономної Республіки Крим призначає на посади і звільняє з посади начальника Головного управління юстиції</u> Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим; <u>призначає на посади та звільняє з посад заступників керівників територіальних органів Мін'юсту України;</u></p>
<p>Підп.14 п.10 Положення про Державну податкову службу України, затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року № 584/2011</p>	<p>Голова Державної податкової служби України призначає на посади за погодженням із Міністром та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів, призначає на посади за погодженням з Міністром, звільняє з посад заступників керівників цих органів</p>	<p>Голова Державної податкової служби України призначає на посади за погодженням із Міністром та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів, призначає на посади за погодженням з Міністром, звільняє з посад заступників керівників цих органів. <u>Призначення на посади і звільнення з посад голови і заступників голови Державної податкової адміністрації в Автономній Республіці Крим і керівників районних і міських державних податкових інспекцій в Автономній Республіці Крим; начальника і заступників начальника управління податкової міліції в Автономній</u></p>

	<p>Ч.2 ст.5 Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»</p>	<p>Контрольно-ревізійні управління в Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі очолюють начальники, які призначаються начальником Головного контрольно-ревізійного управління України за погодженням з Радою Міністрів Республіки Крим, областями, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.</p>	<p>Республіці Крим погоджується також з Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим та Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим.</p>
<p>Підп.13 П.10 Положення про Державну фінансову інспекцію України, затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року №499/2011</p>	<p>Голова Держфінспекції призначає на посади за погодженням із Міністром фінансів України та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів Держфінспекції України, призначає на посади за погодженням з Міністром, звільняє з посад заступників керівників територіальних органів Держфінспекції України.</p>	<p>Голова Держфінспекції призначає на посади за погодженням із Міністром фінансів України, Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів Держфінспекції України, призначає на посади за погодженням з Міністром, звільняє з посад заступників керівників територіальних органів Держфінспекції України.</p>	

<p>П.10 Положення про державні фінансові інспекції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 03.10.2011р. №1236</p>	<p>Інспекцію очолює начальник, який призначається на посаду Головою Держфінінспекції за погодженням з Міністром фінансів України та головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідної області, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Начальник Інспекції звільняється з посади Головою Держфінінспекції за погодженням з Міністром фінансів України.</p> <p>Начальник Інспекції може мати двох заступників, у тому числі одного першого, яких за його поданням призначає на посаду та звільняє з посади за погодженням із Міністром фінансів України Голова Держфінінспекції.</p>	<p>Інспекцію очолює начальник, який призначається на посаду Головою Держфінінспекції за погодженням з Міністром фінансів України, <u>Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим та головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідної області, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій</u>. Начальник Інспекції звільняється з посади Головою Держфінінспекції за погодженням з Міністром фінансів України, <u>Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим та головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим</u></p> <p>Начальник Інспекції може мати двох заступників, у тому числі одного першого, яких за його поданням призначає на посаду та звільняє з посади за погодженням із Міністром фінансів України, <u>Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим та головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим</u></p>
<p>Підп.17 п.10 Положення про Державну митну службу України, затвердженого Указом Президента</p>	<p>Голова Держмитслужби призначає на посади за погодженням із Міністром фінансів України та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників регіональних митниць, митниць,</p>	<p>Голова Держмитслужби призначає на посади та звільняє з посад за погодженням із <u>Міністром фінансів України, Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим</u> Голова Держфінінспекції.</p>

України від 12 травня 2011 року №582/2011	призначає на посади за погодженням із Міністром, звільняє з посад заступників керівників регіональних митниць, митниць.	Бліки Крим та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, керівників регіональних митниць, митниць, призначає на посади та звільняє з посад за погодженням із Міністром Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим заступників керівників регіональних митниць, митниць.
Ч.3 ст.46 Закону «Про місцеві державні адміністрації»	Пропозиції щодо призначення на посаду або звільнення з посади голови районної державної адміністрації в Автономній Республіці Крим вносяться на розгляд Прем'єр-міністра України Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим у порядку, встановленому статтями 8, 9 і 12 вищевказаного Закону.	Пропозиції щодо призначення на посаду або звільнення з посади голови районної державної адміністрації в Автономній Республіці Крим вносяться на розгляд Прем'єр-міністра України Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим за погодженням з Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, Постійним представником Президента України в Автономній Республіці Крим у порядку, встановленому статтями 8, 9 і 12 вищевказаного Закону.
П.20 ч. 2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим	До компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься призначення на посаду та звільнення з посади за поданням Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим згідно з Конституцією України і законами України.	До компетенції Верховної Ради Автономної Республіки Крим відноситься призначення на посаду за поданням Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим і погодженням з Президентом України та звільнення з посади Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим згідно з Конституцією України і законами України.

ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим		вирішення відповідно до законодавства України питань про створення спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями
ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим		заслуховування інформації начальника Головного управління Служби безпеки України в Криму, порушення перед відповідними органами питання про звільнення його з посади
Ч.1 ст.15 Закону України «Про Службу безпеки України»	Начальники підрозділів Центрального управління Служби безпеки України: контрозвідки, військової контрозвідки, контрозвільного захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки, захисту національної державності, боротьби з корупцією і організованою злочинною діяльністю, інформаційно-аналітичного, оперативного-технічного, оперативного документування, слідчого, по роботі з особовим складом, інших підрозділів, визначених Президентом України, а також начальники регіональних органів - обласних управлінь Служби безпеки України призначаються на посади за поданням Голови Служби безпеки України та звільняються з посад Президентом України.	Начальники підрозділів Центрального управління Служби безпеки України: контрозвідки, військової контрозвідки, контрозвільного захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки, захисту національної державності, боротьби з корупцією і організованою злочинною діяльністю, інформаційно-аналітичного, оперативного-технічного, оперативного документування, слідчого, по роботі з особовим складом, інших підрозділів, визначених Президентом України, а також начальники регіональних органів - обласних управлінь Служби безпеки України призначаються на посади за поданням Голови Служби безпеки України та звільняються з посад Президентом України. Питання про звільнення з посади начальника Головного управління Служби безпеки

	<p><u>України в Автономній Республіці Крим може бути порушене перед Головою Служби безпеки України Верховною Радою Автономної Республіки Крим.</u></p>
<p>ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим</p>	<p><u>заслуховування повідомлень депутатів про роботу у Верховній Раді Автономної Республіки Крим, виконання доручень Верховної Ради Автономної Республіки Крим та її органів</u></p>
<p>ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим</p>	<p><u>участь у розробленні та реалізації державних програм повернення депортованих народів, а також програм національно-культурного розвитку корінних народів і національних меншин</u></p>
<p>ч.2 ст.26 Конституції Автономної Республіки Крим</p>	<p><u>участь у здійсненні державної регуляторної політики в межах та у спосіб, встановлені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»</u></p>

Вивчення співвідношення обсягу і змісту компетенції Ради міністрів Автономної Республіки Крим та місцевих державних адміністрацій дозволило порушити проблему соразмірності компетенції даних органів. Визначено, що обсяг компетенції Ради міністрів Автономної Республіки Крим не повинен бути меншим за обсяг компетенції обласних державних адміністрацій, але характер повноважень (власні або делеговані) має враховувати специфіку правового статусу Автономії. Аналіз норм Законів України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» та «Про місцеві державні адміністрації» виявив розбіжності у правовому регулюванні повноважень вказаних органів публічної влади і дозволив внести рекомендації щодо удосконалення законодавчої регламентації повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

Був здійснений аналіз проблем конкуренції компетенції органів влади Автономної Республіки Крим та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, встановлені органи публічної влади, функціонуючі на території Автономії, що мають таку компетенцією, виокремлені конкуруючі повноваження. Задля усунення випадків конкурування компетенції запропоновано надати виконавчим органам Автономної Республіки Крим частину повноважень територіальних органів центральних органів виконавчої влади на засадах або передачі повноважень з одночасним віднесенням до власної компетенції, або їх делегування зі збереженням державного контролю за їх здійсненням.

Удосконалення організації влади Автономної Республіки Крим визначено в якості одного з пріоритетних напрямків реформування територіальної організації влади в Україні. Воно дозволить підвищити ефективність публічно-владного управління Автономної Республіки Крим, забезпечити соціально-економічного розвитку регіону. Своє розв'язання мають отримати значне коло інституційних, правових, матеріально-фінансових, соціальних проблем, що накопичувалися тривалий час у даній сфері. З метою більш повного врахування інтересів насе-

лення Автономної Республіки Крим опрацьовані пропозиції до останньої редакції проекту Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (станом на 15.08.2012р. Редакція №6). Крім того, наголошено на необхідності розробки та ухвалення й спеціального документу, який би визначив концептуальні засади державної політики щодо Автономної Республіки Крим, основні напрямки комплексної модернізації законодавства про Автономну Республіку Крим.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що проблеми правової регламентації компетенції Автономної Республіки Крим мають вирішуватися системно, поступально, науково обґрунтовано, на чіткій конституційній основі. Без цього неможливо забезпечити ефективного функціонування органів влади Автономії, найповнішого використання потенціалу та соціально-економічного розвитку регіону. Проте, оптимальної моделі функціонально-компетенційної організації не можна досягти раз і назавжди - вона повинна бути динамічною і відповідати політико-правовим, соціально-економічним потребам часу. Удосконалення діяльності органів влади Автономної Республіки Крим має бути органічно вбудоване у процеси суспільних перетворень, спрямованих на демократичний розвиток усього українського суспільства.

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

*Серія «Наукові доповіді»
Випуск 4*

**ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ
ОРГАНІВ ВЛАДИ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ**

Підписано до друку з оригінал-макета 19.11.2012 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 8,6025. Обл.-вид. арк. 9,25. Вид. № 12-112
Тираж 200 прим.